

На основу члана 35. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009 - исправка, 64/2010 одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013—одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др. закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023), члана 32 Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 129/07, 83/14 – др.закон, 101/16 – др. закон, 47/18 и 111/2021 – др. закон) и члана 22. Статута града Крушевца („Службени лист град Крушевца“, бр. 15/18), Скупштина града Крушевца, на седници одржаној дана године доноси

ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
" НАСЕЉЕ ЋЕЛИЈЕ "

САДРЖАЈ

ДЕО I – ОПШТИ ДЕО	1
1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ ПЛАНА.....	3
1.1. Правни и плански основ за израду плана	3
1.2. Обавезе, услови и смернице из плана вишег реда и других докумената значајних за израду плана	3
1.3. Опис обухвата плана са пописом катастарских парцела	17
<i>1.3.1. Опис обухвата плана</i>	<i>17</i>
<i>1.3.2. Попис катастарских парцела у обухвату плана</i>	<i>18</i>
2. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА.....	21
2.1. Положај	21
2.2. Природне карактеристике подручја	22
2.3. Начин коришћења простора.....	23
2.4. Основна ограничења	23
2.5. Трасе, коридори и капацитети инфраструктуре	24
<i>2.5.1. Саобраћајнице и саобраћајне површине</i>	<i>24</i>
<i>2.5.2. Хидротехничка инфраструктура</i>	<i>24</i>
<i>2.5.3. Електроенергетика</i>	<i>25</i>
<i>2.5.4. Телекомуникациона инфраструктура</i>	<i>25</i>
<i>2.5.5. Енергофлуиди.....</i>	<i>25</i>
2.6. Зеленило.....	25
3. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА	27
3.1. Концепција уређења простора	27
3.2. Подела на карактеристичне зоне и целине, планирана намена површина и објеката и могућих компатибилних намена	28
3.3. Биланс површина	30
3.4. Попис парцела и опис локација за површине јавне намене.....	31
3.5. Урбанистички услови за уређење и изградњу мреже саобраћајне и комуналне инфраструктуре.....	32
<i>3.5.1. Саобраћајна инфраструктура и нивелација</i>	<i>32</i>
<i>3.5.2. Хидротехничка инфраструктура</i>	<i>33</i>
<i>3.5.3. Електроенергетика</i>	<i>36</i>

3.5.4. <i>ТК мрежа</i>	36
3.5.5. <i>Гасификација</i>	37
3.6. <i>Услови за уређење зеленила</i>	37
3.7. <i>Степен комуналне опремљености грађевинског земљишта по целинама или зонама који је потребан за издавање локацијских услова, односно грађевинске дозволе</i>	39
3.8. <i>Услови и мере заштите планом обухваћеног подручја</i>	39
3.8.1. <i>Услови и мере санитација обухваћеног планског подручја</i>	39
3.8.3. <i>Услови и мере заштите природе и природних добара</i>	40
3.8.4. <i>Услови и мере заштите животне средине</i>	44
3.8.5. <i>Услови и мере заштите од пожара</i>	52
3.8.6. <i>Услови и мере заштите од елементарних непогода</i>	53
3.8.7. <i>Сеизмика</i>	53
3.8.8. <i>Услови прилагођавања потребама одбране земље и мере заштите од ратних дејстава</i>	53
3.9. <i>Услови којима се површине и објекти јавне намене чине приступачним особама са инвалидитетом</i>	54
3.10. <i>Мере енергетске ефикасности објеката</i>	54
4. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА	56
4.1. <i>Општи услови</i>	56
4.2. <i>Правила грађења</i>	61
4.2.1. <i>Правила за целину I (Урбанистичкој целини I - ЗОНА I АКУМУЛАЦИЈЕ „ЂЕЛИЈЕ“)</i>	61
4.2.2. <i>Правила за целину II (Урбанистичкој целини II - ЗОНА II АКУМУЛАЦИЈЕ „ЂЕЛИЈЕ“)</i>	62
5. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА	66
5.1. <i>Изградња у складу са одредбама плана</i>	66
5.2. <i>Израда урбанистичких пројеката</i>	66
5.3. <i>Израда пројеката парцелације и препарцелације</i>	66
5.4. <i>Локације за које је обавезно расписивање урбанистичко-архитектонског конкурса</i>	66

ДЕО I – ОПШТИ ДЕО

1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ ПЛАНА

1.1. Правни и плански основ за израду плана

Правни основ за израду Плана детаљне регулације:

- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009-исправка, 64/2010 одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013–одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др. Закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023) у даљем тексту Закон;
- Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, бр. 32/2019 и 47/2025);
- Одлука о изради Плана детаљне регулације „Насеље Ћелије“ у Крушевцу, бр.350-252/2023 од 22.03.2023.год. („Службени лист града Крушевца“, бр. 4/2023);
- Одлука о приступању изради стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације „Насеље Ћелије“ у Крушевцу на животну средину бр.350-204/2023 од 15.03.2023.год., („Службени лист града Крушевца“, бр. 4/2023);

Плански основ за израду Плана детаљне регулације:

- Просторни план подручја посебне намене слива акумулације “Ћелије” (Службени гласник РС, бр.95/2015)
- Просторни план града Крушевца (Службени лист града крушевца, бр.4/2011)

1.2. Обавезе, услови и смернице из плана вишег реда и других докумената значајних за израду плана

Подручје Плана детаљне регулације обухваћено је ППППН-е слива акумулације „Ћелије“ (Службени гласник републике Србије бр.95/2015) у коме је означено као постојеће рурално насеље Ћелије у зони II акумулације.

..." I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1.4. ГРАНИЦЕ ЦЕЛИНА И ПОТЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Обухват и границе зона санитарне заштите акумулације „Ћелије”

У делу Просторног плана који обухвата слив акумулације „Ћелије” и део вансливних површина у подбранском делу, успостављају се следеће зоне санитарне заштите изворишта:

– зона непосредне санитарне заштите (у даљем тексту: зона I акумулације) утврђује се у односу на коту максималног успора (у даљем тексту: КМУ) акумулације од 284 м н.в. и обухвата језеро из кога се захвата вода за водоснабдевање укључујући врх преградног објекта (са простором у ширини од 100 м низводно од круне бране) и приобално подручје акумулације чија ширина износи 10 м у хоризонталној пројекцији од нивоа воде при КМУ воде у језеру², укупне површине око 4,6 км² (4,58 км²);

² Зона I изворишта површинске воде обухвата и надземну притоку дуж целог тока и подручје са обе стране притоке чија ширина износи најмање 10 м у хоризонталној пројекцији мерено од нивоа воде при водостају притоке који се јавља једном у 10 година.

– ужа зона санитарне заштите (у даљем тексту: зона II акумулације) утврђује се узводно од профила бране у појасу ширине 500 м око акумулације мерено у хоризонталној пројекцији од спољне границе зоне I, на подручју слива акумулације, укупне површине око 12,5 км² (12,47 км²);...

...’’3.1.9. Заштита животне средине

Стање квалитета животне средине на подручју слива акумулације „Ћелије” процењено је у односу на потенцијалне загађиваче у простору, а кроз анализу квалитета воде акумулације, квалитета подземних и површинских вода слива и квалитет земљишта и ваздуха.

Постојећи начин коришћења земљишта у сливу акумулације, као и самог језера директно је утицао на повећање еколошког оптерећења појединих делова подручја. Оптерећење је настало као последица конфликта заштите слива акумулације и активности реализованих на овом простору. Анализом стања животне средине утврђено је да се планско подручје може сврстати у делимично угрожену животну средину.

Главне загађиваче на планском подручју представљају: непланска и недозвољена изградња већег броја објеката у зонама I и II акумулације; неадекватан систем одвођења и третмана отпадних вода у сеоским насељима (Ћелије, Мајдево, Гркљане, Богише, Разбојна, Златари, Жилинци, Дупци, Равни) и засеоцима у зони I акумулације (Васићи и Судимци); викенд насеља Стрелци и Писта; градска насеља (Брус и Блаце) и два туристичка центра (Брзеће и Митрово Поље); активности у индустрији (металопраћивачка индустрија, текстилна, прехранбена и гумарска индустрија у Брусу и Блацу); депоновање отпада у зонама I и II акумулације, сметлишта и општинске депоније (у Брусу и Блацу) у зони III акумулације; неконтролисано туристичко и рекреативно коришћење језера; ДП IB реда бр. 38 (P-102): Крушевац – Ћелије – Разбојна који мостом прелази преко акваторије) и општински путеви у зонама I и II акумулације, као и државни путеви у зони III акумулације (Разбојна – Блаце, Разбојна – Брус – Брзеће – ТЦ Копаник, Брус – Плеш – Врњачка Бања, као и Александровац – Станишинци – Плоче – Јошаничка Бања). Ни на једном државном и општинском путу у зонама I и II акумулације није регулисано прикупљање и пречишћавање атмосферских вода, које доспевају у акумулацију.

Наведени загађивачи директно утичу на смањење квалитета водотока и воде у акумулацији, ваздуха и земљишта на целом сливу. Најзначајнија загађења манифестују се кроз упуштање суспендованих органских материја и детерџената у акумулацију и водотоке у сливу, у концентрацијама које су више од максимално дозвољених у води за пиће.....’’

...'' 3.2. ПОТЕНЦИЈАЛИ И ОГРАНИЧЕЊА

3.2.1. Посебна намена подручја – Водопривреда

... Развој водне инфраструктуре на подручју Просторног плана подвргнут је бројним ограничењима, међу којима су најважнија следећа:

– велика временска наравномерност вода које се формирају на сливу Расине што веома отежава услове за уређење, коришћење и заштиту вода, а у неким околностима чак и онемогућава њихово коришћење без акумулација. Посебно су неповољни односи између великих вода вероватноће 1% (са којима се планирају системи заштите од поплава) и месечних малих вода вероватноће 95% (меродавних за планирање мера заштите квалитета вода), који се пењу на преко 1:2.000, као и врло дуга трајања малих вода. Све то чини сложеним и скупљим водопривредне системе и мере за коришћење и заштиту вода и уређење водних режима:

– због положаја насеља, саобраћајница и других ограничења, сужене су могућности за реализацију других чак и мањих акумулација у сливу, без којих се не могу користити воде и уредити њихови бујични водни режими;

– највеће ограничење је нереализован систем санитарне заштите акумулације. Највећи концентрисани загађивачи су канализације Бруса, Брзећа и Блаца, као и бројна санитарно неуређена сеоска насеља, са деловима који улазе у зону II, као и појаве непланске градње у зони I акумулације;

– не одржава се у законски прописаним условима тзв. водно земљиште, у коме се, према Закону о водама, али и према свим другим планским документима (укључив и ППРС) не смеју градити никакви објекти осим оних који служе за водопривредне потребе. Посебно су озбиљна ограничења која су настала у зонама I и II акумулације „Ћелије”, где су због небриге државе саграђени велики објекти (куће за одмор), чак и у зони I акумулације;...

....– због неспроведене планиране заштите акумулације „Ћелије”, већ су се јавиле индикације процеса еутрофикације и погоршања квалитета воде у њој, што ће повећавати трошкове пречишћавања у ППВ;

– лоша санитација насеља, неорганизовано прикупљање отпада и одсуство навике житеља да се окружење чува од загађивања (појаве дивљих депонија на обалама и коритима, и навика испуштања отпадних вода у водотоке) представљају озбиљне сметње за пожељно хидротехничко уређење територије и заштиту вода....''

...'' Мрежа насеља

....Ограничења развоја мреже насеља на подручју Просторног плана везана су за: ширење и интензивирање нове бесправне изградње стамбених и других објеката у зонама I и II акумулације „Ћелије” чиме се угрожава здравствена исправност воде на изворишту; отежање решавање комуналне инфраструктуре; и високо учешће демографски малих насеља....

...3.2.7. Инфраструктурни системи

Саобраћај

Основни потенцијали саобраћајног развоја подручја Просторног плана су: релативно добро развијена мрежа државних путева; близина аутопута Е-75 Београд – Ниш, те планираног аутопута Е-761 Појате – Прељина; близина аеродрома Ниш, цивилно-војног у Краљеву, спортских аеродрома Крушевац и Трстеник; туристички потенцијали подручја (пре свега НП и ТЦ „Копаоник”) који могу афирмисати развој друмског и других видова саобраћаја; могућност развоја алтернативних гребенских праваца преко Копаоника, Жељина,

Гоча и Јастрепца, затим по ободу слива акумулације „Ћелије” у циљу бољег саобраћајног повезивања, туристичке презентације и реаговања у ванредним ситуацијама; развој бициклических, пешачких и риболовачких стаза.

Основна ограничења су: релативно неповољан саобраћајни положај у односу на главне развојне правце Републике и веће републичке центре; недовољна развијеност мреже општинских категорисаних путева; неопходност промене режима саобраћаја на ДП ИБ реда бр. 38 (Р-102) и ограничење због конфигурације терена за измештање трасе овог пута ван зона I и II акумулације; на делу мреже општинских путева ограничења која се јављају услед поштовања прописа о санитарној заштити изворишта водоснабдевања; пролазак државних путева кроз насеља, чиме се смањује безбедност саобраћаја и повећава еколошко оптерећење у насељима; недовољан квалитет мреже државних путева, а посебно квалитета мреже општинских путева; велики број изграђених објеката дуж саобраћајница државних путева; недовољна развијеност јавног и бициклическог саобраћаја; недовољна развијеност туристичке инфраструктуре и др....”

...”3.2.9. Заштита животне средине

...Основна ограничења у погледу квалитета животне средине су: непланска изградња у зони I и II санитарне заштите акумулације; непостојање система за прикупљање и пречишћавање отпадних вода у сливу; недозвољено депоновање комуналног, кабастог и опасног отпада у акумулацију и у зонама њене заштите; неконтролисано коришћење воде акумулације у спортско рекреативне сврхе; коришћење моторних чамца за превоз преко акваторије језера; прелазак постојећег ДП ИБ реда бр. 38 (Р-102) (мостом) преко акваторије језера и нерегулисано прикупљање и пречишћавање атмосферских вода са овог и других путева у сливу; изражена ерозија земљишта на око 70% слива акумулације (Горњи и Доњи Липовац, Батоте, Брђани, Игош, Стројинци, Жилници, Кобиље, Равни, Богише, Град и др)....”

...”4. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА СЛИВА АКУМУЛАЦИЈЕ „ЋЕЛИЈЕ”

Заштита и рационално и контролисано коришћење водних ресурса је један од најзначајнијих предуслова привредног и друштвеног развоја Републике Србије. Стратешко опредељење је да се обезбеде услови за трајну заштиту и коришћење изворишта републичког значаја и за одрживи развој подручја слива акумулације „Ћелије”.

Основне концепцијске поставке и опредељења заштите, уређења и одрживог развоја подручја Просторног плана јесу:

– заштита слива акумулације „Ћелије” оствариваће се успостављањем и поштовањем режима зона I, II и III акумулације, на преко 65% површине подручја, као и очувањем и унапређењем квалитета вода притока и акумулације у I и I/II класи. Приоритет је успостављање ефикасније контроле заштите, коришћења и изградње простора у зонама заштите акумулације, реализација ППОВ (Бруса, Блага, Брзећа) и санитација насеља, уз обезбеђење институционално-организационе подршке и умрежавање свих релевантних актера којим се обезбеђује јавни интерес заштите вода, омогућава развој локалних заједница...

.....– приоритет у решавању комуналних проблема има успостављање система управљања отпадом, затварање свих постојећих несанитарних депонија и сметлишта, чишћење речних корита и инфраструктурних коридора (у првом реду на подручју слива) од неадекватно и непрописно одложеног комуналног отпада и преусмеравање укупних токова отпада ка планираним регионалним депонијама за Расински и Рашки управни округ;

– основно концепцијско опредељење јесте очување квалитетне и претежно квалитетне животне средине на подручју слива акумулације, и виши квалитет животне средине на прео-

сталим деловима подручја Просторног плана, успостављањем и функционисањем мониторинга параметара животне средине, ограничавањем и елиминисањем могућих негативних утицаја и ризика од загађивања и деградације изворишта и простора. Приоритет има успостављање институционално-организационих решења за координацију активности и обједињено предузимање акција на остваривању Просторног плана између овлашћених предузећа за управљање и коришћење акумулације, заштиту природе, газдовање државним шумама, управљање туристичким просторима, с једне стране, и обезбеђења сарадње и укључивања локалног нивоа управљања, регионалних институција/организација, приватног и трећег сектора у имплементацију планских решења, с друге. Значајним се сматра функцијско повезивање и јачање капацитета и партнерстава градова и општина и укључивање локалног становништва у активности везаних за управљање коришћења, заштите, уређења и одрживог развоја слива акумулације и заштићених подручја природних и културних вредности. Очекује се да ће подстицајну улогу имати остваривање добити за локалне заједнице по основу остваривања посебних намена подручја.

4.1. Полазишта и принципи за релативизацију конфликтних интереса

Експлоатација акумулације „Ћелије” изазвала је одређене конфликте у простору између развојних интереса водопривреде, с једне стране, и интереса развоја привреде и локалних заједница, с друге, због ограничења која производе режими санитарне заштите изворишта.

Промењени су услови привређивања, егзистенција и перспективност живљења и рада локалног становништва. Због тога је за планирање и спровођење заштите и развоја подручја Просторног плана неопходно утврдити стратегију релативизације супротних интереса коришћења и заштите водних ресурса у односу на социоекономски развој.

Конфликтни интереси су:

Конфликт 1 – између изградње (викенд објеката, стамбених и економских објеката домаћинстава) ван постојећих грађевинских подручја насеља, посебно у деловима зона I и II акумулације; стихијска градња викенд објеката, неуређеност насеља, непостојање планске документације условило је лоше стање санитације насеља, непостојање канализационе мрежа и ППОВ насеља и индустријских погона, несанитарно депоновање отпада што је директно довело до загађења водотокова и акумулације; (главни реципијенти отпадних вода су: Грашевачка река, Батотска река, Жуњачка река, Блаташница, десне притоке Расине, као и Расина);

Конфликт 2 – између интереса заштите изворишта и коришћења пољопривредног и шумског земљишта; значајан допринос у производњи загађења потиче од пољопривредне производње употребом вештачких ђубрива и пестицида који површинским сливањем или поемним токовима доспевају у акумулацију изазивајући њену еутрофикацију (ови материјали обично су концентрисани у муљу на дну акумулације и у одређеном временском периоду ослобађају се из муља и при томе мењају физичке и хемијске карактеристике воде); засипање акумулације услед ерозионих процеса различитог интензитета;

Конфликт 3 – између непланског развоја туристичко-рекреативних активности и заштите акумулације;

Конфликт 4 – између функционисања транзитног саобраћаја и заштите акумулације;

Конфликт 5 – између управљача заштитом и коришћењем изворишта и интереса локалне заједнице за социоекономски развој.

Полазишта за релативизацију испољених и потенцијалних конфликтних интереса између посебних намена и у односу на одрживи развој подручја и локалних заједница су:

– обезбеђење одговарајућих компензација локалном становништву на име ограничења у производњи насталих успостављањем режима заштите изворишта, спровођење мера заштите простора и изворишта вода и реализације нових развојних еколошки прихватљивих активности, са непосредном материјалном подршком, у оквиру инвестиционих и експлоатационих трошкова изворишта;

– неodobравање легализације, уклањање постојећих и забрана изградње нових објеката који нису у функцији водопривреде у зони I акумулације, а у зони II акумулације неodobравање легализације постојећих и забрана изградње објеката који угрожавају здравствену исправност воде на изворишту, као и утврђивање и поштовање услова и правила изградње и реконструкције објеката у складу са режимима заштите;

– плански развој туризма и алтернативне сеоске економије, усклађених са режимима заштите изворишта; усаглашавање просторног размештаја туристичких садржаја и зона са режимима заштите акумулације и природе, едукација и информисање локалног становништва и посетилаца о вредностима и циљевима заштите изворишта и одрживог развоја подручја;

– унапређење инфраструктурне и комуналне опремљености (посебно санитација насеља и реализација ППОВ) и уређење грађевинског земљишта у насељима и зонама планираним за развој; рестриктиван приступ у планирању проширења постојећих индустријских зона и локалитета у границама слива изворишта; стриктно поштовање прописа који се односе на заштиту изворишта и животне средине у свим индустријским постројењима;

– спречавање засипања акумулације на основу противерозионих радова на сливном подручју;

– превазилажење супротности између управљача изворишта и интереса локалне заједнице: путем адаптације управљачког механизма; спровођењем одредби Просторног плана; подршком локалним акционим групама за развој туризма, пољопривреде и других активности усклађених са режимима санитарне заштите акумулације...

..." III ПЛАНСКА РЕШЕЊА

1. РАЗВОЈ ВОДОПРИВРЕДНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

1.1. ВОДОСНАБДЕВАЊЕ

Акумулација „Ћелије” представља веома важан водопривредни објекат Републике Србије, који је у садашњој фази развоја система за снабдевање водом града Крушевца и његовог окружења омогућио да некадашњи градски водоводни систем, који је био незадовољавајуће поузданости, прерасте у крушевачки водоводни супсистем са високом обезбеђеношћу подмиривања потреба за водом. Акумулација „Ћелије” је важан сегмент два велика система која су планирана у ППРС и ВОС:

– кључни је објекат будућег Расинског подсистема у оквиру Расинско-моравског регионалног система за снабдевање водом насеља, који ће то постати када се реализују магистрални везни цевоводи који ће Расински и Моравски подсистем повезати у функционалну и управљачку целину;

– важан је елемент Западноморавског речног система који се поступно развија као интегрални вишенаменски систем за уређење водних режима, заштиту од поплава, коришћење и заштиту вода.

Ова два система су међусобно компатибилна, тако да представљају велики интегрални развојни пројекат у области вода. Развијају се поступно, по подсистемима и супсистемима који се реализују по фазама. У тим фазама развоја, крушевачки супсистем је захваљујући

акумулацији „Ћелије” већ добио основну конфигурацију, која ће се даље проширивати према северу, дуж доњег тока Западне и горњег тока Велике Мораве, чиме ће постепено прерасти у Расински подсистем.

У савременим околностима, значајно се повећава значај и улога акумулације „Ћелије”, која постаје једно од најважнијих изворишта Републике Србије. Њене реалне могућности за водоснабдевање су знатно веће него што је сада ангажовано (1.000 Л/с у наредној фази развоја након реконструкције ППВ у Мајдеву). Након реконструкције, ППВ ће имати могућност да у вршним периодима потрошње испоручује и веће количине воде.

Потенцијали акумулације „Ћелије” да обезбеди додатне количине воде и јако сужене могућности за реализацију нових акумулација као изворишта, указују да приоритетне активности треба да буду усмерене ка успостављању режима заштите ове акумулације.

Имајући то у виду, концепција просторног развоја слива акумулације „Ћелије” темељи се на мерама које треба да акумулацију и читав систем „Ћелије” очувају са ненарушеним перформансама квалитета, како би и у знатно дужем периоду него што се то раније сматрало, испуњавала све своје функције, у складу са дефинисаним циљевима.

Радне перформансе система „Ћелије”, које су у почетку изгледале предимензионисане посматрајући само водовод Крушевца, у садашњим околностима, када се реализација нове акумулације у Расинско-моравском регионалном систему не може очекивати у догледнијој будућности, постају драгоцене за Расинско-моравски регионални систем, који ће још дуго бити упућен на снабдевање водом из система постојеће конфигурације, са све наглашенијом улогом изворишта акумулације „Ћелије”.

Планске пропозиције заштите, уређења и развоја система „Ћелије” су:

– заштита акумулације, спровођењем свих планираних и законских мера заштите акумулације „Ћелије” (у складу са Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Службени гласник РС”, број 92/08)), како би се зауставио садашњи процес еутрофикације и квалитет воде у језеру почео постепено да се стабилизује на нивоу умерене мезотрофије, са садржајем од око 10-15 мг/Л фосфора (који је кључни макронутријент преко кога се може контролисати процес трофије). Квалитет у зони водозахвата треба одржати, најпре, у садашњем стању, које је прихватљиво за технолошку линију у ППВ након његове реконструкције и проширења, а касније ће се, са деловањем мера заштите и контроле уноса нутријената и ефлуената параметри квалитета у хиполимниону у зони бране и водозахватне грађевине постепено поправљати;

– реализација ППОВ, санитација насеља и уређење слива, у функцији заштите акумулације и стварања услова за знатно повољнији развој сеоског туризма и модерне пољопривреде. Ургентна мера заштите је реализација терцијарног система – ППОВ Бруса, Брзећа и Блаца уз укључивање насеља у ближе окружењу, са циљем поновног добијања воде високог квалитета. Реализација ППОВ има две варијанте: (а) реализација посебних ППОВ на низводним изливима из магистралних колектора канализација ових насеља; (б) Заједничко ППОВ у селу Равни, непосредно низводно од улива Блаташнице у Расину (у том случају би се канализациони колектори водили дуж долина Расине и Блаташнице, а при томе би се сакупљале и отпадне воде свих успутних насеља). Приоритет у реализацији мера прикупљања и безбедног уклањања отпадних вода из домаћинстава имају села Васићи¹¹, Судимци, Златари, Нови Златари, која се налазе у зони II акумулације. За удаљенија домаћинства заштита ће се спровести индивидуално, изградњом прописаних вододрживих резервоара или таложница за осоку из штала. За групе кућа чији међусобни положај то омогућава, реализоваће се групни системи мањих канализација са одговарајућим већим двокоморним резервоарима за сакупљање свих отпадних вода. У реализацији ове мере, предност имају

насеља у близини језера или водотока који воде ка њему: Богише, Равни, Разбојна, Дупци, Лепенац, Брђани, Ђуревац, Чучале и др.;

– обнова и инвестиционо одржавање ППВ „Ћелије” са циљем повећања производње воде. ППВ „Ћелије” је пројектно димензионисано за пречишћавање 700 Л/с (брuto), односно 650 Л/с (нето) у вршним периодима потрошње. Технолошка линија и перформансе постројења су добро одабране, али се могу побољшавати у предстојећој обнови чиме би се производња повећала на 1.000 Л/с брутo. Проширење капацитета се може обавити у просторним габаритима садашњег ППВ. Постоје просторне могућности и за наредне фазе проширења ППВ, у складу са већ истакнутом повећаном улогом акумулације „Ћелије” и ППВ Мајдево у Расинско-моравском регионалном систему. На локацији ППВ у Мајдеву треба резервисати простор за нов модул постројења приближно истог капацитета;

– смањење губитака воде у систему, мерама обнове делова мреже са највећим губицима и са највећим ризиком од кварова цевовода. Овим мерама се губици могу смањити на око 18% (граница дефинисана у ВОС). У циљу смањења специфичне потрошње треба укинути паушална плаћања и увести обавезу да сви потрошачи морају имати уграђене и уредно баждарене и одржаване водомере”....

...” 2. РЕЖИМИ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА

Просторним планом се утврђује простор за брану и акумулацију „Ћелије”, површине 4,58 км², у оквиру крушевачког водоводног супсистема, на подручју: КО Ћелије – 2,27 км² (град Крушевац) и КО Богише – 0,22 км², КО Златари – 2,02 км² и КО Разбојна – 0,07 км² (општина Брус). Просторним планом успостављају се зоне санитарне заштите акумулације „Ћелије” – изворишта Расинско-моравског регионалног система за снабдевање водом, тј. крушевачког водоводног супсистема, и то: зона I, зона II и зона III акумулације „Ћелије”. Режији санитарног надзора утврђени су у складу са Решењем о одређивању зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања акумулације „Ћелије” и Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања.

У случају преклапања зона санитарне заштите акумулације „Ћелије” и зона заштите и резервисања простора, установљених за посебне намене по различитим основама, примењује се строжи режим заштите и коришћења простора.

2.1. ЗОНА I АКУМУЛАЦИЈЕ „ЋЕЛИЈЕ”

У зони I акумулације „Ћелије” (укупне површине око 4,6 км²), успоставља се режим строгог санитарног надзора. За површине у зони I акумулације „Ћелије” између кога нормалног успора (у даљем тексту: КНУ) (277 мнм) и границе зоне I акумулације предвиђена је израда Плана детаљне регулације којим ће се ближе одредити површине јавне намене за потребе водопривреде.

У зони I акумулације се примењују следећи режими заштите уређења и коришћења простора:

– забрањена је изградња објеката и постројења који нису у функцији водопривреде, чувања и одржавања објеката бране и акумулације;

– сви објекти који нису у функцији водопривреде, а нелегално су саграђени у зони I акумулације биће уклоњени о трошку власника, а терен санитарно саниран и затрављен. Статус осталих објеката који нису у функцији водопривреде, а налазе се између КНУ и границе зоне I, утврдиће се планом детаљне регулације;

– депоније шљунка, песка и земље из ископа које се сада налазе у овој зони биће уклоњене, а терен саниран и затрављен. Постојеће дивље депоније отпада ће се уклонити и земљиште санирати. Забрањује се одлагање свих врста отпада у овој зони санитарне заштите акумулације;

– изузетно, до реализације потенцијалне обилазнице око језера на државном путу ИБ-38 Крушевац – Блаце – Белољин (према Уредби о категоризацији државних путева, деонице регионалних путева Р-102 и Р-222 прекатегорисане су у ДП ИБ реда бр. 38), задржава се постојећи државни пут ИБ-38 кроз зону I акумулације

2.2. ЗОНА II АКУМУЛАЦИЈЕ „ЋЕЛИЈЕ”

На простору зоне II акумулације „Ћелије” (укупне површине око 12,5 км²), успоставља се режим контролисаног коришћења простора и сталног санитарног надзора са забраном изградње објеката који угрожавају здравствену исправност воде на изворишту.

Задржавају се постојећи стамбени и економски објекти домаћинстава (са сталним пребивалиштем), који су постојали пре изградње акумулације, уз обавезу управљача водоводног система да у року од 12 месеци од дана ступања на снагу ове уредбе обезбеди санитарно безбедно прикупљање и пречишћавање свих отпадних вода (водонепропусни сенгруппи са две или три коморе, које ће празнити јавно комунално предузеће по аутоматизму, без утицаја власника, као и под условом безбедног прикупљања осоке из штала како не би неконтролисано истицала у окружење, односно њеним коришћењем ван зоне II на санитарно безбедан начин) у ком случају се омогућава и реконструкција постојећих стамбених и економских објеката за сопствене потребе домаћинстава или изградња објеката истих габарита.

Задржавају се и остали постојећи објекти (куће за одмор, угоститељски и други објекти) саграђени у зони II након формирања акумулације: (а) са уредним дозволама под условом да имају обезбеђено санитарно безбедно прикупљање и пречишћавање свих отпадних вода на грађевинској (катастарској) парцели; и (б) под условом да у року од 12 месеци од дана ступања на снагу ове уредбе власници/корисници тих објеката обезбеде санитарно безбедно прикупљање и пречишћавање свих отпадних вода на грађевинској (катастарској) парцели и уз обезбеђење организованог прикупљања и одвожења отпада....

..... Изузетно, до реализације потенцијалне обилазнице око језера на државном путу ИБ-38 Крушевац – Блаце – Белољин (према Уредби о категоризацији државних путева, деонице регионалних путева бр. 102 и 222 прекатегорисане су у ДП ИБ реда бр. 38) и на државном путу ПА-208 Разбојна – Брус, задржавају се постојећи државни путеви ИБ-38 и ПА-208 кроз зону II акумулације у дужини од око 9 км. Због претње од хаварије возила и доспећа штетних материја са коловоза у језеро (загађене нафтним дериватима, тешким металима), на овим деоницама путева успоставља се строг режим заштите, уређења и коришћења: који дозвољава моторни саобраћај и теретни транспорт (цистерни са горивом, хемикалијама и расутим теретом искључиво под пратњом и уз ограничења брзине); са одбојницима и повишеним ивичњацима пута за заштиту од могућих хаваријских исклизнућа возила, спречавање испирања коловоза изван банкина у правцу језера; и одвођење отпадних вода до таложника (сепаратора).

Потенцијална изградња нових саобраћајница ограничава се на категорију општинских јавних, пољских и шумских путева, уз прибављање водних услова и водне сагласности. Дуж свих постојећих и планираних путева обавезно је обезбеђивање инфраструктуре за прикупљање атмосферских вода са сепараторима нафтних деривата.

Изградња дистрибутивне електроенергетске и електронске комуникационе мреже, локалне водоводне и канализационе инфраструктуре, као и других инфраструктурних система се усклађује са режимом заштите акумулације....

..... Забрањено је формирање депонија комуналног отпада, проширење и формирање нових гробља. Изузетак од овог правила су два постојећа гробља у насељима Златари и Ћелије за која се може дозволити наставак њиховог коришћења и проширење на основу процене утицаја постојећег гробља и његовог предвиђеног проширења на квалитет животне средине и квалитет воде акумулације. Забрањена је испаша стоке и закопавање угинуле стоке, формирање сточних пијаца и вашаришта.

Дозвољава се уређење пешачко-излетничких, бициклистичких и риболовних стаза и планирано уређење приобаља акумулације (за прилаз плажама, реверима за спортски риболов, отворени спортски терени, одморишта и видиковци, еколошки пунктови у функцији заштите изворишта и туристичко-рекреативне презентације) уз претходно прибављање мишљења јавног водопривредног предузећа и водних услова, сагласности и дозволе надлежног органа јединице локалне самоуправе за санитарно безбедно прикупљање и пречишћавање отпадних вода, и уз обезбеђење организованог прикупљања и одвожења отпада.

Забрањена је експлоатација камена, шљунка, песка и сви други рударски радови."

..."3.6. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРИРОДНИХ И НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА И ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И ОБЕЗБЕЂЕЊЕ ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ

3.6.1. Заштита животне средине

Планско опредељење заснива се на комплементарности заштите животне средине и посебне намене подручја (заштите слива акумулације и спровођење режима њене санитарне заштите) и интегрисању аспекта животне средине у планска решења у вези са заштитом и коришћењем природних ресурса, наменом, уређењем и изградњом простора, привредним и туристичким развојем и размештајем инфраструктурних система и насеља и управљањем отпадом.

Категоризација квалитета животне средине

Просторним планом утврђује се категоризација животне средине на основу стања квалитета животне средине на подручју слива акумулације „Ћелије”, а према раније дефинисаној категоризацији у ППРС и то:

1) потенцијално загађена подручја (подручја потенцијално квалитетне животне средине)¹⁵ су подручја и локалитети са потенцијално неизмењеном животном средином и природним ресурсима, са ризиком појаве елементарних непогода, и то зона I акумулације (зона непосредне санитарне заштите);...

3) мали степен загађености (подручје претежно квалитетне животне средине) имају делови подручја и локалитети у зони II акумулације (ужа зона санитарне заштите)¹⁶, са релативно неизмењеном природном средином, постојећа рурална насеља (Ћелије, Златари) у зони II акумулације са неадекватним системом прикупљања и каналисања отпадних вода; руралне средине у зони III акумулације и ван слива акумулације са појавама неадекватне употребе агрохемијских средстава која проузрокује загађивање земљишта у зони I акумулације; и подручје низводно од бране које је у зони могућег поплавног таласа из акумулације „Ћелије” услед евентуалне хаварије бране;

4) средњи степен загађености (подручје угрожене животне средине) са средњим утицајем на загађење животне средине, постојећа насеља, засеоци и појединачни објекти са нерешеним питањем одвођења отпадних вода, постојећи депонијски простори и локални (јавни и некатегорисани) путеви у зонама I и II акумулације; локације постојећих гробаља у зони II акумулације; у овој категорији се налазе и општински центри Брус и Блаце, као и туристички центар Брзеће;...

...”15 Иако наведена категорија не постоји у оквиру систематизације категорија дате кроз ППРС овде је уведена због чињенице да постојеће стање на терену значајно одступа од планске категорије загађености. У случају доследног спровођења мера заштите животне средине, категорије потенцијално незагађене и незагађене животне средине могу се објединити.

16 Ова подручја могу се сврстати и у зону потенцијално малог степена загађености у случају неспровођења мера датих овим Просторним планом...”

...” 3.6.2. Заштита природних вредности

...– акумулације „Ћелије” са ширим окружењем на десној и левој долињској страни Расине односно садашњег вештачког језера, површине око 3.967 ха на територији општине Брус и града Крушевца; представља станиште или сезонско боравиште за око 120 врста птица, 16 врста водоземаца и гмизаваца и преко 300 врста виших биљака међу којима је и ретка врста Анемоне бланда, као и риболовну воду са веома богатим и разноврсним фондом ихтиофауне који је представљен са 19 врста риба у самој акумулацији и водотоку Расине; град Крушевац започео је поступак заштите овог подручја као предела изузетних одлика, при чему је режимом заштите I степена обухваћено 200 ха, режимом заштите II степена је обухваћено 341 ха, док је у режиму заштите III степена 3.426 ха;...”

...” 3.6.3. Режији заштите природе

...На простору акумулације „Ћелије” и њеног окружења, који се резервише за заштиту и за који је покренут поступак заштите, до доношења акта о проглашењу, примењују се одредбе о режиму заштите III степена.

... Обухват и границе зоне са режимом заштите III степена су овим просторним планом оквирно дате за простор који се резервише за установљење заштићених подручја природних добара. Обухват и границе зона са одговарајућим режимом заштите биће прецизиране актом о проглашењу ових заштићених подручја. Акти о проглашењу заштићених подручја ће се, према члану 42. Закона о заштити природе, донети у сарадњи са Заводом за заштиту природе Републике Србије, будућим управљачем заштићених природних добара и локалним самоуправама (које ће учествовати у припреми предлога коначне границе заштићених подручја на њиховој територији), уз планску препоруку-правило да граница, где је могуће, прати парцеле у државном власништву, не дели парцеле, односно да се на терену што јасније може уочити пратећи маркантне физичко-географске објекте или инфраструктурне садржаје (водоток, пут и сл)...

...” 1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА ЗА ЗОНЕ СА ПОСЕБНИМ РЕЖИМОМ ЗАШТИТЕ

1.1. ЗОНЕ САНИТАРНЕ ЗАШТИТЕ ИЗВОРИШТА ВОДОСНАБДЕВАЊА

Изградња и уређење зона заштите слива акумулације „Ћелије” утврђени су пропозицијама у глави III. Планска решења, одељак 2. Режији заштите, уређења и коришћења простора овог просторног плана. Поред слива акумулације „Ћелије” као регионалног изворишта, за остала постојећа локална и планирана регионална изворишта водоснабдевања (ван слива

акумулације „Ћелије”) установљавају се зоне санитарне заштите у складу са Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања, Просторним планом подручја посебне намене слива акумулације „Селова” и Просторним планом општине Блаце (слив акумулације „Придворица”).

Заштита водног земљишта (у даљем тексту: ВЗ) спроводи се на начин који је дефинисан ППРС и Законом о водама. За нерегулисане водотоке се до завршетка картирања свих зона које се плаве великим водама вероватноће до 1% успоставља водно земљиште на појасу ширине 10 м дуж обала водотока.

За ВЗ дуж водотока утврђују се следећа правила уређења и изградње простора:

1) забрањена је градња било каквих сталних објеката и легализација постојећих објеката, осим хидротехничких објеката, али се може користити за пољопривредну производњу, плантажне засаде (шуме, воћњаци и виногради) и спортско-рекреативне отворене површине;

2) не дозвољава се подужно вођење саобраћајних и инфраструктурних система; у случају да је неопходна изградња појединих деоница инфраструктурних система са подужним положајем трасе иста се условљава извођењем линијских одбрамбених система за заштиту од поплавних вода вероватноће 0,5%;

3) на преласку плавних зона објекти линијских и комуналних инфраструктурних система (саобраћајнице, објекти за пренос енергије и цевоводи) морају се висински издигнути и диспозиционо тако решити да буду заштићени од поплавних вода вероватноће 0,5% (тзв. двестогодишња велика вода);

4) регулацију река у зони насеља, поред функционалних критеријума, треба примерити складном повезивању насеља са акваторијом; а дуж обала река се мора оставити слободан простор од најмање 7 м ширине...

...1.3. ОСНОВНА ПРАВИЛА ИЗГРАДЊЕ И УРЕЂЕЊА НАСЕЉА И ОБЈЕКТА ЈАВНЕ И ПРИВРЕДНЕ НАМЕНЕ

Просторним планом се утврђују основна правила изградње и уређења простора, и то за:

1) централне делове насеља на подручју слива акумулације „Ћелије”, у којима ће приоритет имати обезбеђење санитарне заштите изворишта водоснабдевања и то: (а) градњом комуналних објеката за елиминисање течних и чврстих отпадних материја у складу са успостављеним режимима заштите; (б) санитацијом ђубришта, базена за осоку, пољских клозета и сл; (в) гашењем/конзервацијом локалних гробаља која се налазе у зони II акумулације „Ћелије”; (г) код санитације приоритет имају насеља и објекти домаћинства са окућницом у зони II акумулације „Ћелије”;

2) друге делове атара насеља, грађевинска подручја заселака и диспергованих групација домаћинства, у којима ће приоритет имати: реконструкција и изградња стамбених и економских објеката, под условом да испуњавају прописане санитарно-хигијенске и друге комуналне услове, као и да нису у супротности са успостављеним режимима заштите, при чему се, препоручује коришћење темеља напуштених објеката и окућнице постојећих домаћинства; нове површине за становање и друге намене могу се формирати и ван постојећих грађевинских подручја насеља (која су изван зона I и II акумулације „Ћелије” и зона са режимима заштите природних вредности) на основу решења просторних планова јединица локалне самоуправе и урбанистичких планова која су усклађена са планским решењима и режимима заштите утврђеним овим просторним планом и Просторним планом подручја посебне намене Националног парка Копаоник.

Уређење и изградња насеља, комуналних (насељске улице, аутобуска стајалишта, гробља и др.) и објеката друге намене ближе ће се дефинисати одговарајућим просторним планом јединице локалне самоуправе и одговарајућим урбанистичким планом или посебним програмом.

...’’V. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

1.1. ПОДРШКЕ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

1.1.1. Подршка информационог, мониторинг и контролног система

Управљање заштитом, развојем и уређењем простора у складу са планским решењима и правилима утврђеним Просторним планом подразумева развој информационих и мониторинг система и унапређење контролних система у различитим областима, које ће у складу са законом обезбедити:

– за развој информационих и мониторинг система

(1) Републичка дирекција за воде, ЈВП „Србијаводе”, ВПЦ „Морава”, у сарадњи са ЈКП „Водовод Крушевац” и осталим општинским/градским јавним комуналним предузећима за водовод и канализацију, израдом катастра загађивача вода; праћењем засипања акумулације; периодичним испитивањем абиотичких и биотичких карактеристика акумулације и низводног тока Расине и израдом економских анализа коришћења воде;

(2) Министарство надлежно за послове водопривреде, тј. Републичка дирекција за воде, у сарадњи са ЈВП „Србијаводе”, ВПЦ „Морава” и ЈКП „Водовод Крушевац” надлежним за одржавање и управљање акумулацијом „Ћелије”, успостављањем система мониторинга квалитета воде и система мониторинга управљања акумулацијом „Ћелије” као и припремом за њено укључивање у водопривредни информациони систем Републике Србије; а у сарадњи са Републичким хидрометеоролошким заводом успостављањем мониторинга метеоролошких параметара у зони акумулације;

(3) Министарство надлежно за послове надзора и мониторинга водопривредних објеката континуалним оскултационим осматрањем и систематском контролом водозахватних објеката и бране „Ћелије”;

(4) Министарство надлежно за пољопривреду и заштиту животне средине, у сарадњи са управама града Крушевца и општина Александровац, Брус, Блаце и Врњачка Бања израдом катастра загађивача пољопривредног земљишта и водотокова за слив акумулације „Ћелије” и успостављањем мониторинга коришћења пољопривредног земљишта;

(5) Надлежна министарства, у сарадњи са управама града Крушевца и општине Брус израдом катастра загађивача акумулације у зони I и зони II акумулације „Ћелије”, уклањањем нелегално изграђених објеката са површина јавне намене из зоне I акумулације¹⁹ и успостављањем мониторинга коришћења земљишта у складу са режимима утврђеним Просторним планом;

(6) Управе града Крушевца и општине Брус, у сарадњи са Републичким геодетским заводом, иновирањем катастарског премера и ажурирањем података о објектима у зони I и зони II акумулације „Ћелије” и површинама земљишта по власницима и културама;”

Просторни план града Крушевца (Сл.листа града Крушевца бр.4/2011)

"Језеро Ћелије на Расини - Брана "Ћелије" са акумулацијом је највећи и најважнији водопривредни објекат и од виталног је значаја обзиром да је извориште регионалног водоснабдевања.

Удаљеност бране од Крушевца је 23км. На основу важећих закона и Водопривредне основе Републике Србије и техничке документације акумулација је намењена за: одбрану од поплава, задржавање наноса, снадбевање насеља водом, наводњавање пољопривредних површина, производњу електричне енергије и оплемењивање малих вода.

Заштита језера - За потребе регионалног водоснабдевања од посебног је значаја исправност воде, односно заштита вода у акумулацији Ћелије.

При пројектовању процењено је засипање језера наносом од 420.000м³/годишње, међутим мерењем је утврђено да се засипање језера врши брже, због неизведених противерозионих радова на сливном подручју акумулације.

Поред наноса акумулација је угрожена уношењем минералних, органских материјала и других хемијских једињења, која неоповољно утичу на квалитет воде у акумулацији.

Циљеви у области водоснабдевања:

- Одредити функцију и модел управљања постојећим акумулацијама (браном Ћелије газдује ЈКП "Водовод" – Крушевац, док језеро и брана на Јастрепцу немају титулара)
- Известити противерозионе радове на сливном подручју акумулација Ћелије и језеру на Јастрепцу
- Намена акумулација Ћелије за водоснабдевање, је за град Крушевац од приоритетног значаја
- Спречити свако могуће загађење језера Ћелије било да је органског или неорганског порекла
- Посебно треба инсистирати на антиерозионим мерама, због великих количина органских материја које се спирањем уносе у језеро."

..."3.7. Заштита животне средине, природних и културних добара

3.7.1. Заштита животне средине

У просторној организацији Града Крушевца, основни еколошки принципи су:

....4.резервисати и чувати подручја која се из стратешких разлога не смеју загађивати и уништавати (извориште водоснабдевања "Ћелије", заштитни појасеви, заштићена природна добра, зоне очуване природе - Мојсињске планине, Јастребац и др.)."

..."Еколошка зона „Ћелије” представља зону изузетно осетљивог еколошког капацитета, обзиром на њен значај - регионални систем водоснабдевања. Ово је зона са посебним режимом заштите. Брана „Ћелије” са акумулацијом је највећи и најважнији водопривредни објекат на територији Града Крушевца. Акумулација „Ћелије” намењена је за: водоснабдевање, одбрану од поплава, задржавање наноса, наводњавање пољопривредних површина, производњу електричне енергије и оплемењивање малих вода. Намена акумулације „Ћелије” за водоснабдевање за Град Крушевац је од приоритетног значаја, а уједно ограничавајући фактор за неке друге намене. Мере заштите у зонама санитарне заштите су прописане у складу са важећим законским и подзаконским актима.

Мере заштите у еколошкој зони „Ћелије”:

- земљиште и водене површине у подручју заштите изворишта водоснабдевања, у складу са Законом о водама, морају бити заштићени од намерног или случајног загађивања и других утицаја који могу неповољно деловати на издашност изворишта и здравству исправност воде;
- обавезно је уређивање и одржавање уже зоне заштите које обухвата:
 - површинско уређивање терена,

- уклањање нехигијенских објеката,
- реконструкцију или доградњу постојећих стамбених, инфраструктурних и привредних објеката ради обезбеђивања потребног степена заштите околине,
- забрану грађења нових објеката који нису у функцији водоснабдевања,
- забрану складиштења чврстог, индустријског и опасног отпада,
- забрану транспорта опасних и штетних материја,
- забрану употребе вештачких ђубрива и хемијских средстава у пољопривредној производњи,
- редовну контролу наменског коришћења земљишта;
- на подручју шире зоне заштите водоизворишта успоставља се режим селективног санитарног надзора и заштите од загађивања животне средине;
- обавезан систем мониторинга квалитета и квантитета поцемних вода изворишта, у складу са програмом систематске контроле воде у изворишту;
- није дозвољена изградња објеката и инсталација који на било који начин могу загадити воду или земљиште или угрозити безбедност ценовода и водоприводних објеката,
- забрана изградње индустријских и других објеката чије отпадне материје могу загадити воду и земљиште,
- остале врсте привредних објеката могу се градити под условом да се у њиховом пројектовању и извођењу обезбеди каналисање и пречишћавање отпадних вода у складу са стандардима прописаним законом,
- постојећи индустријски објекти морају у складу са законом обезбедити каналисање и пречишћавање отпадних вода,
- дозвољена је изградња објеката намењених за рекреацију и туризам, под условима заштите животне средине прописане законом,
- чврсти отпад сакупљати само на водонепропусним површинама, а трајно одлагање отпада обезбедити на санитарним депонијама изван шире зоне заштите,
- није дозвољена интензивна употреба пестицида, хербицида и вештачких ђубрива на земљишту које се користи у пољопривредне сврхе,
- забрањује се транспортовање и складиштење опасних и отровних материја."

1.3. Опис обухвата плана са пописом катастарских парцела

1.3.1. Опис обухвата плана

Граница комплекса обухваћена ПДР-ом „Ћелије“ у Крушевцу (у даљем тексту граница), почиње у северозападном делу комплекса од тромеђе к.п.бр.: 1914/1, 1914/7 у 1887/1, и иде према североистоку, у смеру казальке сата, поклапајући се са североисточном границом к.п.бр. 1914/7 и делом к.п.бр. 2917 до тромеђе к.п.бр.: 2917, 1920/3 и 1844/1. Од те тромеђе граница се ломи према северозападном границом к.п.бр. 1844/1, коју обу-

хвата, до тромеђе к.п.бр.: 1844/1, 1918 и 1846/3, од које скреће према истоку северном границом к.п.бр.: 1844/1, 1844/3, 1833 и 1842, које обухвата, до тромеђе к.п.бр.: 1842, 1843 и 1839. Од те тромеђе граница се ломи према северу западном границом к.п.бр. 1839 и 1835, па њеном северном границом према истоку, а затим источном границом исте и к.п.бр. 1839 према југу до четворомеђе к.п.бр.: 1841, 1842, 1805/3 и 18332/1. Од те четворомеђе граница се ломи према западу северном границом к.п.бр. 1832/1, па њеном западном границом према југу, остављајући је ван комплекса, до границе исте са к.п.бр. 2917. Од тог места граница се ломи према истоку северном границом дела к.п.бр. 2917 до тромеђе к.п.бр.: 2917, 1807/7 и 1802/1, где се ломи према северозападу северозападном границом к.п.бр. 1802/1, коју делом обухвата, и код тромеђе к.п.бр.: 1802/1, 1805/8 и 1804 је пресеца. Од те тромеђе граница се ломи према северу западном границом к.п.бр. 1804 и делом 1803/2, коју пресеца и скреће према истоку северном границом к.п.бр. 1802/3, до тромеђе к.п.бр.: 1802/3, 1803/1 и 1799. Од те тромеђе граница се ломи према југу источном, па југоистоку југоисточном границом к.п.бр. 1802/3 до тромеђе к.п.бр.: 1802/3, 1801/4 и 2892/1, где скреће према североистоку североисточном границом к.п.бр. 2892/1 до тромеђе к.п.бр.: 2892/1, 1801/3 и 1801/2. На том месту граница скреће према северу западном границом к.п.бр.: 1801/2 и 1798 до тромеђе к.п.бр.: 1798, 1799 и 2892/1. Од те тромеђе граница се ломи према југу делом западне границе к.п.бр. 2892/1 коју скрећући према истоку пресеца код тромеђе к.п.бр.: 2892/1, 1739 и 1738 и наставља према истоку северном границом к.п.бр. 1738 до тромеђе к.п.бр.: 1738, 1739 и 1736. Од те тромеђе граница се ломи према југу западном границом к.п.бр. 1736, коју пресеца и делом обухвата у комплекс и долази до тромеђе к.п.бр.: 1792/1, 2917 и 1973/1, где се ломи према истоку до тромеђе к.п.бр.: 2917, 1974/1 и 100/1 (парцела језера Ћелије). Ту граница скреће према југу северном границом к.п.бр. 100/1 до двомеђе к.п.бр.: 100/1 и 1956/2, на ком се месту ломи према северу западу североисточном границом к.п.бр. 100/1, а потом према северу источном границом к.п.бр. 100/1 до тромеђе к.п.бр.: 100/1, 2917 и 1806/2. Од те тромеђе граница накратко скреће према западу северном границом к.п.бр. 100/1, односно до тромеђе к.п.бр.: 100/1, 2917 и 1825/1, где граница скреће према југозападу југозападном границом, а затим према западу северном границом к.п.бр. 100/1, коју не обухвата у комплекс до тромеђе к.п.бр.: 100/1, 100/24 и 1913/1. Од те тромеђе граница се ломи према северу западном границом к.п.бр.: 100/24, 1922/1 и 1922/6 до тромеђе к.п.бр.: 1922/6, 1914/4 и 1910/1, од које скреће према западу јужном границом к.п.бр. 1910/1 до четворомеђе к.п.бр.: 1910/1, 1914/4, 1914/8 и 1910/2. Од те четворомеђе граница се ломи према северу источном границом, а потом према западу северном границом к.п.бр. 1910/2 коју оставља ван комплекса, до тромеђе к.п.бр.: 1910/2, 100/1 и 1914/3, где се западном границом к.п.бр. 1914/3 ломи према северу до к.п.бр. 2917. На том месту граница се ломи према истоку јужном границом к.п.бр. 2917 до тромеђе к.п.бр.: 1914/3, 100/19 и 2917. Од те тромеђе граница се ломи према северу пресецајући к.п.бр. 2917 и настављајући у истом правцу западном границом к.п.бр. 1914/7 долази до места одакле је опис и започет.

Приближна површина обухвата плана је 12ха 79а.

1.3.2. Попис катастарских парцела у обухвату плана

КО Ћелије:

Делови катастарских парцела: 2917, 1802/1, 1803/2, 2892/1 и 1736.

Целе катастарске парцеле: 1835, 1798, 1738, 1801/5, 1839, 1800/1, 1801/1, 1737, 1801/4, 1801/2, 1804, 1800/2, 1801/3, 1802/3, 1842, 1972/1, 1971, 1844/3, 1802/2, 1844/1, 1807/6, 1808, 1976/2, 1833, 1965/1, 1970/1, 1975/1, 1969/1, 1844/4, 100/21, 1967, 1968/1, 1810/1,

1832/2, 1830/3, 1831/1, 100/26, 1806/2, 1825/1, 1963, 1806/4, 100/25, 1830/1, 1807/4, 1807/5, 100/23, 1964/1, 1812, 1829/1, 1914/7, 1811, 100/22, 1807/16, 1807/1, 1807/17, 1807/15, 1807/3, 1962/1, 1961, 1921/3, 1828, 1807/2, 1827/2, 100/19, 1914/3, 1921/1, 1960/1, 1814/1, 1827/1, 1824/1, 1959/1, 1921/4, 1813, 1921/7, 1823/1, 1826/1, 2892/3, 1910/3, 1826/3, 1822/1, 1921/5, 1960/2, 1910/1, 1921/6, 100/24, 1817/3, 1959/2, 1817/1, 1922/5, 1815/1, 1816/1, 1922/4, 1957/1, 1922/6, 1922/3, 1957/2, 1922/1, 1957/3, 1958/2, 1956/1, 1956/2 и 1950/1.

Напомена: У случају неслагања бројева катастарских парцела из текстуалног дела и графичких прилога, валидни су подаци са графичког прилога.

2. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

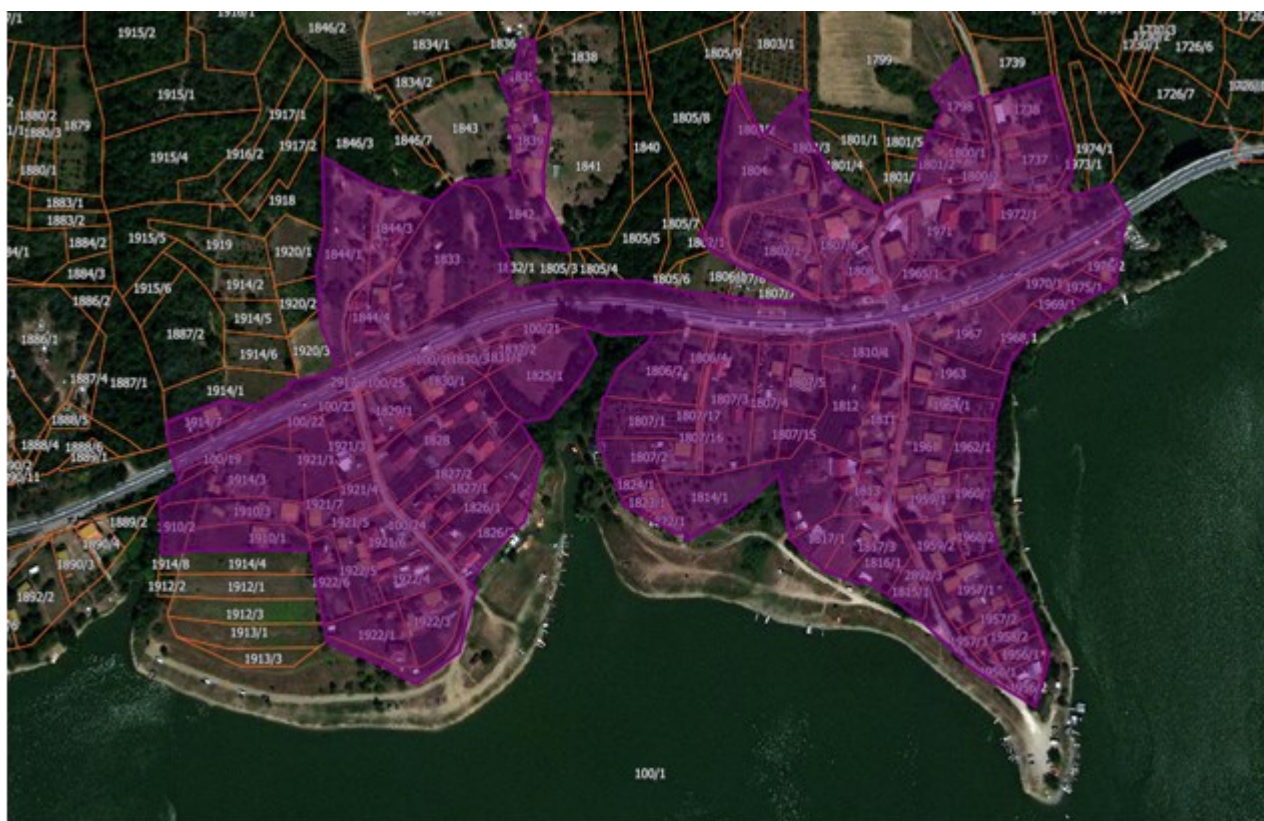
2.1. Положај

Насеље Ћелије налази се на око 30км југозапно од Крушевца, на правцу државног пута Пб реда бр.38 (Крушевац – Брус). Насеље је смештено на десној обали језера Ћелије, претежно је брдско насеље, разбијеног типа, које чине засеоци: Судимци, Набрђе и Васићи. Насеље је постојало од давнина, у долини тока реке Расине, али је изградњом бране и формирањем акумулације, насеље делимично потопљено и пресељено.

Географски, насеље се простире на побрђу изнад језера, северно од државног пута, на надморској висини од 290м до 350м, са координатама 43°24'31" северне географске ширине и 21°10'21" источне географске дужине, у средишњем клисурастом делу језера, тако да је терен решчлањен и отворен према југу.

Подручје које се уређује Планом детаљне регулације обухвата постојеће рурално насеље Ћелије, КО Ћелије, лево и десно од јавног пута ПБ-38 Крушевац-Блаце-Белољин (улица Језерска) непосредно после другог моста.

Већи део подручја које је обухваћено овим планом има директан приступ на улицу Језерску и њоме је повезан са ширим окружењем.

2.2. Природне карактеристике подручја

Природне карактеристике подручја

Природне карактеристике условљене су положајем на обронцима Јастрепца, која је стара планина и припада родопском планинском масиву и постојала је још у терцијеру када се уздизала из терцијерног мора као велико острво. Највиши врхови Јастрепца (В. Ћулица – 1491м и Поглед – 1481м) источно од језера, представљају природну границу између Топлице и Поморавља, изграђени од стена српско-македонске масе.

У геолошком погледу терена карактеришу врло старе стене, заступљени су претежно лискун, кварц, плагиокласни шкриљци и местимично гнајс. Педолошки састав земљишта на подручју плана, еутрично смеђе земљиште на језерским седиментима (еутрични камбисол), са заступљеном средње јаком ерозијом. Претежно је заступљено шумско и пољопривредно земљиште, односно земљиште је плитко, кисело и тешког механичког састава, пете до седме бонитетне класе.

По хидролошким карактеристикама сви водотокови овог подручја имају бујични карактер, са израженим хидрауличним градијентима и одликују се кишно – снежним режимом, са максималним протицајем у периоду март – мај, односно у време обилних падавина, а бујични карактер реке Расине ублажен је изградњом бране. Језеро „Ћелије“ на реци Расини (брана са акумулацијом) је највећи и најважнији водопривредни објект, као извориште водоснабдевања регионалног значаја. Стратегијом управљања водама и дугорочном националном стратегијом водоснабдевања, водоакумулација „Ћелије“ припада Расинско - поморавском регионалном систему водоснабдевања, тако да је од примарног значаја очување и достизање довољних количина воде задовољавајућег квалитета, за постојеће и будуће потребе свих корисника.

Клима Крушевца је умерено континенталног типа, изражена су сва годишња доба са просечном годишњом температуром ваздуха око 11⁰С. Јастребац као средње висока планина има одличне климатске услове, осунчаност током целе године, свеже ваздушне струје, са релативно мало падавина. Просечна годишња количина падавина је око 648мм, а падавине у облику снега јављају се од октобра/новембра до априла. Средња годишња сума осунчавања изражена у часовима сијања Сунца је 1789,8 сати, а просечно месечно трајање је највеће у јулу и августу 258,7 сати, док средња дневна облачност износи 5,8 десетина, што представља умерену облачност. За Крушевац, највећу релативну честину у току године имају тишине са 18,2%, од ветрова најзаступљенији је јужни ветар са 14,2%, а најмања учесталост је југозападног ветра 3,8%.

2.3. Начин коришћења простора

Постојећа намена површина

Преовлађујућа намена простора јесте рурално становање. У обухвату плана највећи број домаћинстава чине староседеоци (са сталним местом боравка) који се баве пољопривредном производњом, земљорадњом и сточарством, за сопствене и комерцијалне сврхе. Мањи број објеката, евидентираних на терену, користи се као викенд куће за одмор.

Грађевински фонд чине стамбени, помоћни и економски објекти (штале, амбари и вајати) објекти спратности од П до П+1+Пк. Поједини претежно стамбени објекти су доброг квалитета, одређени број старих неодржаваних објеката је у лошем стању. На појединим локацијама су старе стамбене "чакмаре" замењене новим стамбеним објектима.

У обухвату планског подручја издваја се локација на којој су изграђени објекти привредних делатности као основни објекти на парцели.

Саобраћајну матрицу чини јавни пут ИБ-38 Крушевац-Блаце-Белољин (улица Језерска) на који се прикључују бочне улице Багдалски венац и Спасовданска, као и мањи број прилазних путева који су у директној вези са јавним путем.

Простор обухваћен планом опремљен је електро мрежом, градским водоводом, телекомуникационом мрежом. Постојећи објекти прикључени су на канализациону мрежу која прикупља отпадну воду која се нетретирана излива у акумулацију.

Грађевинско подручје се поклапа са границом постојећег грађевинског подручја и обухватом планског подручја.

2.4. Основна ограничења

- највеће ограничење је нереализован систем санитарне заштите акумулације
- неадекватан систем одвођења и третмана отпадних вода у сеоском насељу
- због неспроведене планиране заштите акумулације „Ћелије”, већ су се јавиле индикације процеса еутрофикације и погоршања квалитета воде у њој
- неодржавање у законски прописаним условима тзв. водно земљиште, у коме се, према Закону о водама, али и према свим другим планским документима (укључив и ППРС) не смеју градити никакви објекти осим оних који служе за водопривредне потребе.
- заштитни појас јавног пута у просторном обухвату плана.

2.5. Трасе, коридори и капацитети инфраструктуре

2.5.1. Саобраћајнице и саобраћајне површине

Кроз простор обухваћен Планом детаљне регулације пролази државни пут IB реда бр.38 (Крушевац – Блаце - Белољин), деоница 03804, одсек деонице 03804о3, од стационаже км 29+797.05 до км 30+455.25, са савременим коловозним застором.

Унутар простора предметног плана постоје саобраћајнице (приступни путеви), и то:

- код стационаже км 29+961.41 државног пута IB реда обострано;
- код стационаже км 30+077.14 државног пута IB реда са леве стране у правцу раста стационаже;
- код стационаже км 30+326.24 државног пута IB реда обострано.

Паркирање на подручја Плана се врши на парцелама корисника. Паркирање на коловозу саобраћајница на простору плана није дозвољено.

Нивелација

Кроз посматрани простор обухваћен Планом детаљне регулације пролази траса Државног пута IB реда број 38 (Крушевац – Блаце - Белољин), чија се нивелација у потпуности задржава.

Такође, локација је изграђена објектима за становање, на основу којих је дефинисана саобраћајна мрежа (улице и прилазни путеви) у склопу насеља, која се због специфичних захтева локација и близине језера „Ћелије“ које је граничи са локацијом на јужној страни у потпуности задржава.

Терен посматраног простора је брдовит са падинама које падају према југу, тј. према језеру.

2.5.2. Хидротехничка инфраструктура

Водоводна мрежа

У формираним саобраћајницама предметног плана постоји изграђена улична водоводна мрежа за водоснабдевање постојећих објеката. Због недостатка пројектне документације и геодетских снимака немогуће је идентификовати њен тачан положај у профилу улице и њене димензије.

Мрежа канализације отпадних вода

Кроз простор предметног Плана делимично је изграђена канализација отпадних вода. Из источног дела насеља канализациони колектор одводи отпадну воду до локације постојећег постројења отпадних вода ППОВ – биодиска који није у функцији. Геодетски снимак канализационог колектора из западног дела насеља се завршава у непосредној близини високе обале језера, без адекватног третирања, што Законом о водама није дозвољено.

Одводњавање

Атмосферска канализација на подручју које се уређује Планом није изграђена. Пад терена гравитира ка језеру, тако да атмосферска вода било површински или филтрацијом заврша-

ва у језеру. Највећи део атмосферских вода одводи се постојећим природним токовима, потоцима и земљаним каналима.

Водотокови

У оквиру подручја које се обрађује овим Планом пролази безимени поток - водоток II реда који је истовремено и природни реципијент атмосферских вода са околног терена.

.

2.5.3. Електроенергетика

У границама предметног плана постоје електроенергетски објекти и водови чији је списак дат у Претходним условима "ЕПС Дистрибуције" доо Београд, огранак Електродистрибуција Крушевац

Постојећа НН мрежа изведена је делимично кабловским водовима 1kV, а делимично ваздушном НН мрежом, која је изведена на бетонским и дрвеним стубовима са Ал-Че проводницима и са СКС-ом

Постојећи далековод 10kV, кабловски водови 1kV и ваздушна НН мрежа су приказани у оној мери у којој је предметна мрежа геодетски снимљена и учртана на катастарској подлози са подземним инсталацијама

2.5.4. Телекомуникациона инфраструктура

У границама предметног плана, телекомуникационе услуге у фиксној телефонији се реализују преко комутационог центра Суботица, који се налази изван граница плана.

На подручју плана постоји изграђена дистрибутивна и разводна бакарна и оптичка кабловска ТК мрежа и транспортна оптичка ТК мрежа. Дистрибутивна ТК мрежа је подземна, а разводна ТК мрежа је ваздушна.

Постојећа ТК мрежа је приказана у оној мери у којој се предметна мрежа налази учртана на катастарској подлози са подземним инсталацијама.

Како је наведено у условима предузећа „Телеком Србија“ а.д. на подручју предметног плана услуге мобилне телефоније су омогућене преко базне станице КСМ05 Језеро Ћелије која се налази ван граница плана.

2.5.5. Енергофлуиди

У обухвату плана није изграђена дистрибутивна гасоводна мрежа.

2.6. Зеленило

У обухвату плана нема постојећих јавних зелених као ни површина намењених спортско-рекреативним саджајима.

Зелене површине остале намене чини зеленило окућница, са претежно утилитарном намењеном; обрадиве површине под воћњацима, виноградима, житним културама и пашњацима; и шумско земљиште.

3. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

3.1. Концепција уређења простора

Концепција уређења планског подручја проистекла је из потребе за стварањем услова за заштиту и рационално и контролисано коришћење водних ресурса и усклађивање даљег урбаног развоја и уређења подручја плана са одредбама и елементима Закона о планирању и изградњи као и усклађивање организације, опремања и уређења простора и земљишта како би се извршила:

- заштита акумулације, спровођењем свих планираних и законских мера заштите акумулације „Ћелије” (у складу са Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Службени гласник РС”, број 92/08)), како би се зауставио садашњи процес еутрофикације и квалитет воде у језеру почео постепено да се стабилизује на нивоу умерене мезотрофије
- заштите слива акумулације и спровођење режима њене санитарне заштите
- санитација насеља, прикупљањем фекалне воде домаћинстава и отпадне воде економског дела домаћинстава изградњом водонепропусних сенгрупа и водонепропусних базена и јама за превирање сточног отпада одговарајућег капацитета са одговарајућим третманом пре упуштања у реципијент;
- реализација ППОВ и уређење слива, у функцији заштите акумулације и стварања услова за знатно повољнији развој модерне пољопривреде.
- дефинисање површина јавне намене и елемената који чине предуслов за њихову реализацију;
- дефинисање правила уређења и грађења у складу са смерницама из плана вишег реда;
- утврђивање врсте и услова за реализацију недостајуће комуналне инфраструктуре.

Основна концепцијска поставка планског подручја јесте заштита слива акумулације „Ћелије” успостављањем и поштовањем режима зона I, II и III акумулације.

Приоритет јесте дефинисање начина коришћења и изградње простора у зонама заштите акумулације, реализација ППОВ и санитација насеља, уз обезбеђење ефикасније контроле заштите.

Санитација подручја плана представља предуслов који је неопходно испунити како би се приступило издавању одобрења за градњу објеката на подручју плана.

Планирана намена у обухвату планског подручја јесте рурално становање.

Предуслов за опредељивање ове намене јесу постојећа староседелачка домаћинства која чине део примарног сеоског насеља Ћелије.

У оквиру обухвата плана опредељене су две локације намењене еколошким пунковима у функцији заштите изворишта и туристичко-рекреативне презентације.

Планира се уређење пешачко-излетничких и бициклистичких стаза.

Реализацији планираних садржаја претходи прибављање водних аката и дозволе надлежног органа јединице локалне самоуправе за санитарно безбедно прикупљање и пречишћавање отпадних вода уз обезбеђење организованог прикупљања и одвожења отпада.

3.2. Подела на карактеристичне зоне и целине, планирана намена површина и објеката и могућих компатибилних намена

Подручје плана подељено је на две урбанистичке целине, настале као последица утврђењих зона санитарне заштите изворишта, у оквиру којих се издвајају урбанистичке зоне.

3.2.1. Урбанистичка целина I

Урбанистичку целину I чини ЗОНА I АКУМУЛАЦИЈЕ „ЋЕЛИЈЕ”

У зони I акумулације „Ћелије” (укупне површине око 4,6 км²), успоставља се режим строгог санитарног надзора.

За површине у зони I акумулације „Ћелије” између кота нормалног успора (у даљем тексту: КНУ) (277 мнм) и границе зоне I акумулације примењују се следећи режими заштите уређења и коришћења простора:

-забрањена је изградња објеката и постројења који нису у функцији водопривреде, чувања и одржавања објеката бране и акумулације;

-сви објекти који нису у функцији водопривреде, а нелегално су саграђени у зони I акумулације биће уклоњени о трошку власника, а терен санитарно саниран и затрављен.

-коришћење осталих објеката који нису у функцији водопривреде, а налазе се између КНУ (277 мнм) и границе зоне I, могуће је само задржавање постојећих објеката без проширења капацитета, уз предходно предузимање мера за њихову санитацију;

-постојеће парцеле намењене пољопривреди уређују се као зелене површине;

-депоније шљунка, песка и земље из ископа које се сада налазе у овој зони биће уклоњене, а терен саниран и затрављен. Постојеће дивље депоније отпада ће се уклонити и земљиште санирати. Забрањује се одлагање свих врста отпада у овој зони санитарне заштите акумулације;

-изузетно, до реализације потенцијалне обилазнице око језера на државном путу IB-38 Крушевац – Блаце – Белољин (према Уредби о категоризацији државних путева, деонице регионалних путева Р-102 и Р-222 прекатегорисане су у ДП IB реда бр. 38), задржава се постојећи државни пут IB-38 кроз зону I акумулације

3.2.2. Урбанистичка целина II

Урбанистичку целину II чини ЗОНА II АКУМУЛАЦИЈЕ „ЋЕЛИЈЕ”

На простору зоне II акумулације „Ћелије” (укупне површине око 12,5 км²), успоставља се режим контролисаног коришћења простора и сталног санитарног надзора са забраном изградње објеката који угрожавају здравствену исправност воде на изворишту.

Задржавају се постојећи стамбени и економски објекти домаћинства (са сталним пребивалиштем), који су постојали пре изградње акумулације, уз обавезу управљача водоводног система да у року од 12 месеци од дана ступања на снагу овог плана обезбеди санитарно безбедно прикупљање и пречишћавање свих отпадних вода.

Санитарно безбедно прикупљање и пречишћавање свих отпадних вода подразумева постојање водонепропусних сенгрупа са две или три коморе, које ће празнити јавно комунално предузеће по аутоматизму, без утицаја власника, као и под условом безбедног прикупљања осоке из штала како не би неконтролисано истицала у окружење, односно њеним коришћењем ван зоне II на санитарно безбедан начин.

У том случају се омогућава и реконструкција постојећих стамбених и економских објеката за сопствене потребе домаћинства или изградња објеката истих габарита.

Задржавају се и остали постојећи објекти (куће за одмор, угоститељски и други објекти) саграђени у зони II након формирања акумулације:

- са уредним дозволама под условом да имају обезбеђено санитарно безбедно прикупљање и пречишћавање свих отпадних вода на грађевинској (катастарској) парцели, под условом да у року од 12 месеци од дана ступања на снагу овог плана власници/корисници тих објеката обезбеде санитарно безбедно прикупљање и пречишћавање свих отпадних вода на грађевинској (катастарској) парцели и уз обезбеђење организованог прикупљања и одвожења отпада.

- могућа је адаптација/реконструкција искључиво постојећих стамбених објеката, пратећих објеката у функцији домаћинства: вајати, млекаре, кошеви у функцији туризма и то „гостинске смештајне јединице“ као савремени облик вајата.

- могућа је адаптација/реконструкција искључиво постојећих објеката намењених старим занатима (пинтер);

- постојеће парцеле намењене пољопривреди уређују се као зелене површине;

Изузетно, до реализације потенцијалне обилазнице око језера на државном путу ИБ-38 Крушевац – Блаце – Белољин (према Уредби о категоризацији државних путева, деонице регионалних путева бр. 102 и 222 прекатегорисане су у ДП ИБ реда бр. 38) и на државном путу ПА-208 Разбојна – Брус, задржавају се постојећи државни путеви ИБ-38 и ПА-208 кроз зону II акумулације у дужини од око 9 км. Због претње од хаварије возила и доспећа штетних материја са коловоза у језеро (загађене нафтним дериватима, тешким металима), на овим деоницама путева успоставља се строг режим заштите, уређења и коришћења: који дозвољава моторни саобраћај и теретни транспорт (цистерни са горивом, хемикалијама и расутим теретом искључиво под пратњом и уз ограничења брзине); са одбојницима и повишеним ивичњацима пута за заштиту од могућих хаваријских исклизнућа возила, спречавање испирања коловоза изван банклина у правцу језера; и одвођење отпадних вода до таложника (сепаратора).

Потенцијална изградња нових саобраћајница ограничава се на категорију општинских јавних, пољских и шумских путева, уз прибављање водних услова и водне сагласности. Дуж свих постојећих и планираних путева обавезно је обезбеђивање инфраструктуре за прикупљање атмосферских вода са сепараторима нафтних деривата.

Изградња дистрибутивне електроенергетске и електронске комуникационе мреже, локалне водоводне и канализационе инфраструктуре, као и других инфраструктурних система се усклађује са режимом заштите акумулације.

Забрањено је формирање депонија комуналног отпада, проширење и формирање нових гробаља. Забрањена је испаша стоке и закопавање угинуле стоке, формирање сточних пијаца и вашаришта.

Дозвољава се уређење пешачко-излетничких, бициклистичких и еколошких пунктова у функцији заштите изворишта и туристичко-рекреативне презентације, уз претходно прибављање мишљења јавног водопривредног предузећа и водних услова, сагласности и дозволе надлежног органа јединице локалне самоуправе за санитарно безбедно прикупљање и пречишћавање отпадних вода, и уз обезбеђење организованог прикупљања и одвожења отпада.

Бициклистичка рута

Једна од приоритетних активности јесте формирање бициклистичког коридора дуж Државног пута IB реда Крушевац–Белољин. Обзиром на релативну близину руте ЕуроВело 11 потребно је планирати прикључење локалних бициклистичких рута. Руту могу користити спортисти, туристи, али и локално становништво. На овај начин, грађанима се даје могућност да испробају бициклизам и тако промовишу прелазак на здраво и одрживо путовање.

Еколошки пунктови

У служби заштите акумулације и природе ширег подручја, а у оквиру планског подручја насеља Ћелије, планирано је образовање два еколошка пункта.

Локација еколошког пункта (П.в.1) налази се у непосредном контакту са планираном бициклистичком рутом. У оквиру еколошког пункта планирано је уређење одморишта за бициклисте, као и опремање простора за селектовано прикупљање рециклабилног отпада. Овај еколошки пункт обухвата и део шумског земљишта. На тај начин еколошки пункт, осим што представља место за одмор и предах бициклиста, додатно упућује на значај шумског фонда, и његов утицај и допринос чистој и здравој околини.

Локација еколошког пункта (П.в.2) налази се у непосредној близини саме акумулације. Простор треба уредити на начин да се омогући организовање туристичко – едукативних презентација предела, кроз едукативне радионице о заштити природе и акумулације. На тај начин би туристи, али и локално становништво, било информисано о важности акумулације која представља водоизвориште Расинског округа.

Забрањена је експлоатација камена, шљунка, песка и сви други рударски радови.

3.3. Биланс површина

намена површина	постојеће стање		планирано	
	(ха)	%	(ха)	%
неизграђене површине	0,29	2,26	-	-
пољопривредно земљиште	0,80	6,25	-	-
шумско земљиште	0,13	1,02	-	-
рурално становање	9,27	72,48	9,11	71,23
зелене површине	-	-	0,80	6,25
површине за индустрију и производњу	0,10	0,78	-	-
еколошки пунктови	-	-	0,32	2,50
површине за саобраћај	2,20	17,20	2,56	20,02
УКУПНО	12,79	100	12,79	100

3.4. Попис парцела и опис локација за површине јавне намене

У обухвату плана за површине јавне намене опредељени су простори за уређење и изградњу јавних површина:

- површине за уређење и изградњу саобраћајница у укупном профилу и
- површине за еколошке пунктове

Површине јавне намене утврђене су као новоформиране грађевинске парцеле дефинисане регулационим линијама, аналитичко-геодетским елементима за пренос на терен и пописом парцела, чиме је створен плански основ за утврђивање јавног интереса и експропријацију земљишта.

Удео јавног земљишта (2,88 ха) у односу на обухват плана је око 22,52%.

Попис катастарских парцела које чине новоформиране грађевинске парцеле јавне намене приказан је табеларно.

Површине јавне намене - јавне површине			
Намена	Ознака	Попис парцела	
еколошки пункт	1.	цела к.п.бр.	1968/1, 1969/1, 1970/1 и 1975/1
		део к.п.бр.	/
еколошки пункт	2.	цела к.п.бр.	1815/1

		део к.п.бр.	/
саобраћајница у укупном профилу	3.	цела к.п.бр.	100/19, 100/21, 100/22, 100/23, 100/25 и 100/26
		део к.п.бр.	2917
саобраћајница у укупном профилу	4.	цела к.п.бр.	/
		део к.п.бр.	1844/1 и 1844/3
саобраћајница у укупном профилу	5.	цела к.п.бр.	/
		део к.п.бр.	2892/1, 1965/1 и 1971
саобраћајница у укупном профилу	6.	цела к.п.бр.	/
		део к.п.бр.	1736
саобраћајница у укупном профилу	7.	цела к.п.бр.	2892/3, 1950/1 и 1957/3
		део к.п.бр.	/
саобраћајница у укупном профилу	8.	цела к.п.бр.	1806/4, 1807/16 и 1807/17
		део к.п.бр.	/

3.5. Урбанистички услови за уређење и изградњу мреже саобраћајне и комуналне инфраструктуре

3.5.1. Саобраћајна инфраструктура и нивелација

Саобраћајна инфраструктура

Елементи решења из Просторног плана подручја посебне намене слива акумулације “Ћелије” (Службени гласник РС, бр.95/2015) и Просторног плана града Крушевца (Службени лист града крушевца, бр.4/2011)

До реализације потенцијалне обилазнице око језера на државном путу ИБ-38 (Крушевац – Блаце – Белољин), задржава се постојећи државни пут ИБ-38 кроз зону I акумулације.

Такође, до реализације потенцијалне обилазнице око језера на државном путу ИБ-38 (Крушевац – Блаце – Белољин) задржава се постојећи државни пут ИБ-38 кроз зону II акумулације у дужини од око 9 км. Због претње од хаварије возила и доспећа штетних материја са коловоза у језеро (загађене нафтним дериватима, тешким металима), на овим деоницама путева успоставља се строг режим заштите, уређења и коришћења: који дозвољава моторни саобраћај и теретни транспорт (цистерни са горивом, хемикалијама и расутим теретом искључиво под пратњом и уз ограничења брзине); са одбојницима и повишеним ивичњацима пута за заштиту од могућих хаваријских исклизнућа возила, спречавање испирања

коловоза изван банкина у правцу језера; и одвођење отпадних вода до таложника (сепаратора).

Функционални ранг саобраћајница и њихови елементи регулације

У функционалном смислу државни пут IB реда бр. 38 представља пролазну саобраћајницу за посматрани простор, док све остале саобраћајнице служе као приступни путеви до парцела корисника.

Елементи регулације саобраћајница дати су на графичком прилогу бр. 03 (План саобраћајница и регулационо нивелациони план).

Саобраћајни транзит и саобраћајни прилази

Државни пут IB реда бр. 38 служи за одвијање међуградског и међумесног саобраћаја, а приступни путеви служе за непосредни приступ до парцела корисника.

Саобраћајни прикључци за парцеле корисника су могући према условима овог Плана и у складу са сагласностима које ће корисници прибавити од надлежног управљача пута.

Техничке карактеристике саобраћајница

Разрадом простора обухваћеним ПДР-ом, предвиђено је да се све саобраћајнице задржавају у постојећим габаритима.

Сви тротоари су денivelисани у односу на коловоз.

Радијуси укрштања са приступним саобраћајницама варирају су б.м.

Посебне обавезе коридора и улица према јавном саобраћају, бициклистичком саобраћају, кретању пешака

Кретање возила јавног градског превоза одвија се у свим ободним саобраћајницама.

Бициклистички саобраћај је могућ уз интегрално кретање са моторним саобраћајем.

Паркирање

Паркирање и гаражирање возила планира се на парцелама корисника, са капацитетима сходно намени и врсти делатности која се обавља према важећем ГУП-у, Правилницима и нормативима.

Паркирање на коловозу саобраћајница на простору плана није дозвољено.

Нивелација

Нивелационим решењем дефинисани су нивелациони услови на саобраћајним површинама и извршено је њихово усклађивање.

Апсолутне висинске коте и подужни падови су усвојени на основу сагледавања постојећег стања, тако да максимално прате конфигурацију терена и постојећу нивелацију саобраћајних површина, а све у складу са нивелацијом улице Језерске (Државни пут IB реда број 38). Растојање између ових тачака је дато до тачности на 1цм, са падом на тој деоници израженим у процентима и са смером пада. Дефинисани подужни падови саобраћајница крећу се у границама од 0,50% до 11,35%.

Из нивелационог плана сагледавањем саобраћајница, може се закључити да све саобраћајнице испуњавају прописане техничке услове.

3.5.2. Хидротехничка инфраструктура

Обухват и границе зона санитарне заштите акумулације „Ћелије”

Просторним планом који обухвата слив акумулације „Ћелије” успостављене су зоне санитарне заштите изворишта.

Зона непосредне санитарне заштите (у даљем тексту: зона I акумулације) утврђује се у односу на коту максималног успора (у даљем тексту: КМУ) акумулације од 284 м н.в. и обухвата језеро из кога се захвата вода за водоснабдевање укључујући врх преградног објекта (са простором у ширини од 100 м низводно од круне бране) и приобално подручје акумулације чија ширина износи 10 м у хоризонталној пројекцији од нивоа воде при КМУ воде у језеру², укупне површине око 4,6 км² (4,58 км²). Зона I изворишта површинске воде обухвата и надземну притоку дуж целог тока и подручје са обе стране притоке чија ширина износи најмање 10 м у хоризонталној пројекцији мерено од нивоа воде при водостају притоке који се јавља једном у 10 година.

Ужа зона санитарне заштите (у даљем тексту: зона II акумулације) утврђује се узводно од профила бране у појасу ширине 500 м око акумулације мерено у хоризонталној пројекцији од спољне границе зоне I, на подручју слива акумулације, укупне површине око 12,5 км² (12,47 км²).

Шира зона санитарне заштите (у даљем тексту: зона III акумулације) утврђује се на подручју слива узводно од бране „Ћелије”, у делу који није обухваћен зонама I и II акумулације, укупне површине око 594 км².

Обухват планског подручја Плана детаљне регулације "Насеље Ћелије" обухваћен је зонама I и II акумулације санитарне заштите изворишта.

Плански услови заштите, уређења и развоја система за водоснабдевање „Ћелије” су:

- заштита акумулације спровођењем свих планираних и законских мера заштите акумулације „Ћелије”, како би се зауставио садашњи процес еутрофикације и квалитет воде у језеру почео постепено да се стабилизује на нивоу умерене мезотрофије, са садржајем од око 10-15 mg/l фосфора (који је кључни макронутријент преко кога се може контролисати процес трофије). Квалитет у зони водозахвата треба одржати, најпре, у садашњем стању, које је прихватљиво за технолошку линију у постројењу за производњу воде (ППВ) након његове реконструкције и проширења, а касније ће се, са деловањем мера заштите и контроле уноса нутријената и ефлуената параметри квалитета у хиполимниону у зони бране и водозахватне грађевине постепено поправљати;

- реализација постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ), санитација насеља и уређење слива у функцији заштите акумулације и стварања услова за знатно повољнији развој сеоског туризма и модерне пољопривреде. Ургентна мера заштите је реализација терцијарног система - ППОВ Бруса, Брзећа и Блаца уз укључивање насеља у ближе окружењу, са циљем поновног добијања воде високог квалитета. Реализација ППОВ има две варијанте: (а) реализација посебних ППОВ на низводним изливима из магистралних колектора канализација ових насеља; (б) Заједничко ППОВ у селу Равни, непосредно низводно од улива Блаташнице у Расину (у том случају би се канализациони колектори водили дуж долина Расине и Блаташнице, а при томе би се сакупљале и отпадне воде свих успутних насеља). Приоритет у реализацији мера прикупљања и безбедног уклањања отпадних вода из домаћинства имају села Васићи, Судимци, Златари и Нови Златари, која се налазе у зони II санитарне заштите акумулације.

Плански приоритети су:

- обнова и инвестиционо одржавање ППВ „Ћелије” са циљем повећања производње воде. ППВ „Ћелије” је пројектно димензионисано за пречишћавање 700 l/s (брuto), односно 650 l/s (нето) у вршним периодима потрошње;
- успостављање ефикасније контроле заштите, коришћења и изградње простора у зонама заштите акумулације;
- реализација ППОВ (Бруса, Блаца, Брзећа) и санитација насеља, уз обезбеђење институционално-организационе подршке и умрежавање свих релевантних актера којим се обезбеђује јавни интерес заштите вода и омогућава развој локалних заједница;
- успостављање система управљања отпадом, затварање свих постојећих несанитарних депонија и сметлишта, чишћење речних корита и инфраструктурних коридора (у првом реду на подручју слива) од неадекватно и непрописно одложеног комуналног отпада и преусмеравање укупних токова отпада ка планираним регионалним депонијама за Расински и Рашки управни округ;
- успостављање институционално-организационих решења за координацију активности и обједињено предузимање акција на остваривању Просторног плана између овлашћених предузећа за управљање и коришћење акумулације, заштиту природе, газдовање државним шумама, управљање туристичким просторима, с једне стране, и обезбеђења сарадње и укључивања локалног нивоа управљања, регионалних институција/организација, приватног и трећег сектора у имплементацију планских решења, с друге;
- функцијско повезивање и јачање капацитета и партнерстава градова и општина и укључивање локалног становништва у активности везане за управљање коришћење, заштиту, уређење и одрживи развој слива акумулације и заштићених подручја природних и културних вредности.

Водоводна мрежа

Неопходно је извршити реконструкцију водоводне мреже у делу где водоводна мрежа пролази кроз приватне парцеле.

Изградња нових водоводних линија обавиће се у профилу саобраћајница. Димензије нових водоводних линија одредити на основу хидрауличког прорачуна узимајући у обзир и потребну количину воде за гашење пожара како се то противпожарним прописима захтева. Минималан пречник цеви је ДН 100 мм (сем слепих кракова). Код изградње нових водоводних линија предвидети довољан број затварача и фазонских комада ради исправног функционисања мреже. Са реконструкцијом саобраћајница, у случају потребе, извршиће се и реконструкција водоводних линија.

Потребно је реконструисати све уличне цевоводе чији су пречници мањи од ДН100мм и оспособити да задовоље противпожарне потребе од 10л/сек на минимални пречник цеви од ДН100мм. Сваки прикључак на главни напојни вод мора се обавити у водоводном шахту са вентилима за случај интервенције током одржавања.

На свим реконструисаним и новопланираним деловима мреже поставити противпожарне хидранте Ø80мм и то надземне, са обавезном заштитом од смрзавања, на местима на којима не ометају нормалну комуникацију и која задовољавају услове из противпожарних прописа, на максималном растојању од 150м до 300м, као и на раскрсницама.

Материјал цеви од којих се гради водоводна мрежа мора одговарати нашим стандардима уз обавезно атестирање.

Мрежа канализације отпадних вода

Имајући у виду основни циљ подручја насеља Ћелије заштита и уређење водоизворишта воде и водног земљишта уопште, може се са сигурношћу констатовати да је једна од основних приоритетних мера заштита воде у данашњим условима изградња канализационог система и постројења за пречишћавање отпадне воде. Канализациони систем мора обезбедити високу заштиту и квалитет животне средине. Поред изградње канализационих колектора потребно је спровести и изградњу постројења за пречишћавање отпадних вода. Отпадне воде је потребно адекватно третирати (до I категорије) која је предвиђена за језеро Ћелије.

Могући начини опредељења система за одвођење отпадних вода су:

- Изградња јавне канализационе мреже са одводом до постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ) које ће се пројектовати у складу са климатским и осталим одликама овог подручја;
- Одвођење отпадних вода до појединачних водонепропусних септичких јама са две или три коморе на грађевинској (катастарској) парцели, капацитета у складу са наменом објекта, које ће празнити јавно комунално предузеће по аутоматизму, без утицаја власника, у одређеним временским размацима;
- Отпадне воде се не смеју без третмана упуштати у природне водотоке или у подземље.

Овим планским документом се, као прелазно решење, предвиђа прикупљање санитарних отпадних вода из објекта у непропусним вишекоморним септичким јамама на минималној удаљености 3м од других објекта и обезбеђивање на начин да не може доћи до изливања или било каквог загађења околног земљишта нити површинских и подземних вода.

Одводњавање

Нивелационим решењима новопланиране комуникације и остале површине поставити тако да се њихово одводњавање усмери према постојећим природним реципијентима. Атмосферске воде са кровних и условно незагађених површина се могу без претходног третмана евакуисати у путне јаркове и зеленило. Са манипулативних површина, атмосферске воде које су евентуално загађене, пре упуштања у реципијент потребно је обрадити у сепараторима уља и нафтних деривата.

3.5.3. Електроенергетика

Овим планом се дозвољава реконструкција и одржавање постојећих електроенергетских водова.

За напајање електричном енергијом различитих врстах пуњача, компресора и free WI-FI area планирана је изградња нових прикључака са постојеће НН мреже.

3.5.4. ТК мрежа

Овим планом се дозвољава реконструкција и одржавање постојећих ТК водова.

Прикључак за интернет за free WI-FI area могуће је извести са најближег стуба ТК мреже или помоћу мобилне мреже (уградњом WI-FI рутера са СИМ картицом мобилног оператора).

3.5.5. Гасификација

Гасификације потенцијалних потрошача у зони планског подручја, није планирана.

3.6. Услови за уређење зеленила

Предметним Планом, дефинисане су јавне површине за озелењавање - еколошки пунктови, зеленило саобраћајнице (државног пута IB реда) - линеарно зеленило, и зеленило у оквиру приватних парцела – зеленило окућница.

Тежња је очување биодиверзитета, лепоте предела и свих природних вредности заштићеног подручја, уз могућност имплементације компатибилних садржаја, а све са циљем смањења угрожености и загађења водене акумулације.

Општа правила за уређење зелених површина

За уређење зелених површина важе општа правила:

Забрањена је:

- Садња, засејавање и насељавање дивљих врста биљака и животиња страних за природни, изворни биљни и животињски свет подручја
- Уништавање и сакупљање строго заштићених и заштићених биљних и животињских врста
- Пустошење и крчење шума, као и чиста сеча шума, која није планирана као редован вид обнављања шума
- Преоравање пашњака и природних ливада, као и орање обрадивог земљишта и обављање других радњи на местима и на начин који могу изазвати процес водне ерозије и неповољне промене игледа предела
- Сеча појединачних старих стабала импозантних дендрометријских карактеристика и примерака заштићених, ретких и у другом погледу значајних врста дрвећа и жбуња
- Уклањање аутохтоне вегетације
- Уношење алохтоних врста

Планира се максимално очување постојећег биљног и шумског фонда и повећање шумског фонда у оквиру површина опредењених као зелене површине.

Еколошки пунктови

У оквиру Плана, формиране су две јавне зелене површине - Еколошки пунктови, са циљем да се у склопу зелених површина простор оплемени садржајима у сврху спорта, одмора, рекреације и едукације, а да се притом не угрожава заштићено подручје.

Еколошки пункт II.в.1

- Забрањено је крчење шуме, као и чиста сеча шума, која није планирана као редован вид обнављања шума.
- Дозвољена је изградња стаза са завршном обрадом од искључиво природних материјала-шљунак, шљака, малч, земља, дрвене облице и сл. Дозвољено је опремање урбаном опремом - клупама, надстрешницама, столовима, справама за фитнес на

отвореном, корпама и контејнерима за селективно прикупљање отпада, соларним станицама.

- Није дозвољена изградња спорских терена и дечијих игралишта.
- Сва опрема треба да буде јединствена у погледу дизајна и материјализације и у складу са наменом простора и целокупним амбијентом заштићеног подручја.

Еколошки пункт II.в.2

- Планирано је формирање природног амфитеатра, пратећи постојећу конфигурацију терена.
- Дозвољени су искључиво природни материјали (камен, дрво).
- Дозвољено је опремање елементима за отпад.
- Дизајн и материјализација треба да буду у складу са наменом простора и целокупним амбијентом заштићеног подручја.

За озелењавање важе општа правила уређења. Користити искључиво аутохтоне сорте дрвећа и жбуња, неправилних форми, у пејзажном распореду, како би се креирао амбијент што ближи природном.

За све радове на реконструкцији и подизању нових зелених површина обавезна је израда пројеката партерног уређења.

Зеленило у оквиру регулације саобраћајнице – линеарно зеленило

Дуж саобраћајнице – државни пут IB реда, планира се појас линеарног зеленила. Под линеарним зеленилом се подразумевају све врсте уличног зеленила, дрвореди, групације зеленила и травне површине поред пута (у појасу регулације пута).

Линеарним зеленилом тежи се повезивању зелених површина у јединствен непрекидан систем зелених површина. Истовремено, обезбеђују се коридори за кретање животиња, повољни микроклиматски и естетски услови средине.

За озелењавање користити расаднички неговане саднице дрвећа и жбуња, аутохтоних сорти.

Не смеју се користити врсте са ломљивим гранама и плодовима који могу да оштете аутомобиле. Не смеју се користити токсичне, инвазивне и алергогене врсте.

За све радове на реконструкцији и подизању нових зелених површина обавезна је израда пројеката партерног уређења.

Зеленило у оквиру породичног (руралног) становања - зеленило окућница

- Избором и садњом новог садног биљног материјала треба обезбедити очување и унапређење квалитета целокупног амбијента, истаћи вредност и лепоту стабеног објекта, односно маскирати евентуалне недостатке и сачувати квалитет приватности. Предвидети садњу дрвенастих стабала на делу парцеле намењеном за слободне и зелене површине, тако да се обезбеди минимално 60% његове засене (ортогоналном пројекцијом крошњи дрвећа). Користити искључиво аутохтоне врсте. Препорука је да се предњи делови парцела уређују декоративним врстама, а да се задњи делови дворишта користе за гајење утилитарних врста – воћа и поврћа. Није дозвољена интензивна употреба пестицида, хербицида и вештачких ђубрива на земљишту које се користи у пољопривредне сврхе.

- Ова правила примењиваће се и на парцелама са наменом зелене површине

3.7. Степен комуналне опремљености грађевинског земљишта по целинама или зонама који је потребан за издавање локацијских услова, односно грађевинске дозволе

Степен комуналне опремљености грађевинског земљишта који је потребан за издавање локацијских услова, односно грађевинске дозволе, у обухвату плана, подразумева да локација има излаз на јавну саобраћајну површину у којој је изграђена или је планирана минимално водоводна, канализациона и електроенергетска мрежа као и спроведене планиране мере санитације.

3.8. Услови и мере заштите планом обухваћеног подручја

3.8.1. Услови и мере санитација обухваћеног планског подручја

Санитација предметног подручја подразумева изградњу јавне водоводне и канализационе мрежу и организовано сакупљање и одношење комуналног и другог отпада.

За санитарно безбедно прикупљање и пречишћавање свих отпадних вода неопходно је, изградити сепаратни систем сакупљања и одвођења отпадних вода (одвојити санитарно-фекалне и атмосферске воде).

Утврдити постојеће и/или планиране начине и локације испуштања у реципијент.

Дефинисати локацију и трасе система за одвођење и постројења за пречишћавање отпадних вода.

Површинске и атмосферске вода са манипулативних и саобраћајних површина морају се пре упуштања у реципијент пречистити до нивоа прописаног Законом.

Атмосферске воде са кровних и условно незагађених површина могу се прикупљати системом ригола и евакуисати без претходног третмана у околне зелене површине.

Отпадне воде се не могу упуштати у постојеће регулисане и нерегулисане водотокове као ни у систем јавне канализације без претретмана који задовољава мин квалитет прописан Законом.

Обавезно је мерење количина и испитивања квалитета отпадних вода која правна и физичка лица испуштају у реципијенте.

За делове планског подручја у којима није могућ прикључак на јавн систем канализационе мреже, обавезна је изградња водонепропусних септичких јама, чије пражњење мора вршити надлежно комунално предузеће уз обавезу транспорта отпадних вода из септичких јама до најближег постројења за пречишћавање отпадних вода пре испуштања у реципијент.

3.8.2. Услови и мере заштите непокретних културних добара и амбијенталних целина и заштите културног наслеђа

На основу Решења Завода за заштиту споменика културе Краљево, 03 бр.461/2, од 23.05.2025. године, у оквиру граница плана на основу теренског истраживања и података које поседује Завод у Краљеву у својој документацији, нема познатих – проглашених и е-

видентираних културних добара, нити добара која уживају заштиту по сили закона. Иако у оквирима дефинисаног простора нису лоцирани археолошки локалитети, они су специфични са становишта заштите јер се налазе испод површине земље и често није могуће знати за њихово постојање, тако да је приликом било каквих земљаних радова могуће наићи на до сада непознате остатке материјалне културе из прошлости који у том случају уживају претходну заштиту по сили закона.

Ради заштите културног наслеђа неопходно је испоштовати следеће мере техничке заштите приликом коришћења предметног подручја у границама плана:

1. Уколико се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на до сада непознате археолошке слојеве, структуре или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања, прекине радове и обавести надлежни завод за заштиту споменика културе и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен.
2. Уколико се на основу Закона утврди да је односна непокретност или ствар представља културно добро, даље извођење земљаних грађевинских радова и промене облика терена, могу се дозволити након прописивања додатних услова који најчешће подразумевају археолошки надзор уз ручни ископ или вршење археолошких истраживања, уз адекватан даљи третман налаза и налазишта у складу са законом.
3. Инвеститор је дужан је да обезбеди средства за надзор, истраживање, заштиту, чување, публикавање и излагање добра које ужива претходну заштиту до предаје добра на чување овлашћеној установи заштите.
4. Забрањено је неовлашћено прикупљање археолошког материјала

3.8.3. Услови и мере заштите природе и природних добара

На основу Решења Завода за заштиту природе Србије, 03 бр.021-3482/2, од 05.12.2023. године, обухват планског подручја не налази се унутар заштићеног подручја за које је спроведен поступак заштите. Подручје се налази у еколошки значајном подручју "Ћелије" еколошке мреже Републике Србије.

Услови заштите природе:

- Планирана намена мора бити у складу са наменом одређеном у плану вишег реда, односно Просторно плану подручја посебне намене слива акумулације "Ћелије" ("Службени гласник РС" бр.95/2015);
- Коришћење природних ресурса је могуће само до степена и начина којим се не угрожава разноврсност и функционисање природних система и процеса;
- У складу са чл.18 Закона о заштити природе у влажним и воденим екосистемима са обалним појасом забрањене су радње, активности и делатности којима се угрожава хидролошка појава или опстанак и очување биолошке разноврсности;
- Забрањује се:

-изградња индустријских објеката, складишта индустријске и друге робе, великих објеката за узгој стоке и живине и других објеката који неповољно утичу на ваздух, воде, земљиште и шуме или изгледом, прекомерном буком или на други начин могу нарушити природне и остале вредности заштићеног подручја, а посебно лепоту предела, ретке и значајне врсте биљака и животиња и њихових станишта

- садња, засејавање и насељавање дивљих врста биљака и животиља страних за природни, изворни биљни и животињски свет подручја ,
- одлагање комуналног, индустријског и грађевинског отпада, амбалаже, расходованих моторних возила, других машина и апарата, осим комуналног и пољопривредног отпада пореклом са заштићеног подручја, који може да се одлаже на прописан начин на местима која су за то одређена и обележена,
- руковање хемијским материјама и нафтним дериватима у количинама и на начин који могу проузроковати загађивање земљишта и вода и изазивати тровање и друге неповољне последице по биљни и животињски свет,
- слободно испуштање отпадних и загађујућих вода у водотоко,
- експлоатација минералних сировина,
- уништавање и сакупљање строго заштићених и заштићених биљних и животињских врста,
- пустошење и крчење шума, као и чиста сеча шума, која није планирана као редован вид обнављање шума,
- преоравање пашњака и природних ливада, као и орање обрадивог земљишта и обављање других радњи на местима и на начин који могу изазвати процес водне ерозије и неповољне промене изгледа предела,
- сеча појединих старих стабала импозантних дендрометријских карактеристика и примерака заштићених, ретких и у другом погледу значајних врста дрвећа и жбуња,
- уклањање аутохтоне вегетације,
- уношење алохтоних врста
- Радови и активности се ограничавају на:
 - начин газдовања предвиђен и прописан посебним шумским основама за све газдинске јединице које су у заштићеном подручју,
 - начин газдовања на површинама на којима се истраживањима потврди присуство строго заштићених дивљих биљних и животињских врста које су ретке и угрожене и за које су потребне додатне мере заштите,
 - скаупљање гљива, дивљих биљних и животињских врста само на приватним парцелама, и на основу Уредбе о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне,
 - изградњу инфраструктурних објеката везаних за водоснабдевање.
- Унутар еколошки значајног подручја, на стаништима приоритетним за заштиту и стаништима заштићених и строго заштићених врста, нису дозвољене активности које би могле да их деградирају.

У том смислу забрањено је:

- Мењати намену површина под природном или полуприродном вегетацијом, планирати инфраструктурне коридоре и активности које могу у битној мери да деградирају само станиште (постављати ветропаркове, отварати позајмишта и вршити експлоатација седимената (песка, шљунка, камења, пањева) из корита водотока и др.

-Исушивање на воденим, мочварним и тресавским стаништима, ради одржавања постојећег режима вода за очување станишта.

-Крчење аутохтоне вегетације дуж водотока и утврђивање обале (бетонирање) осим уколико се не ради о неопходним мерама заштите од поплава.

-Заустављати, скретати и/или исцрпљивати воду из текућих и стајаћих вода (природних и вештачких и вода) и предузимати мере које доводе до промена хидролошкиг режима, а које негативно утичу на фауну акватичних екосистема.

-У риболовну воду испуштати штетне материје или на њу деловати другим агенсима који би нарушили њене физичке, хемијске, биолошке и амбијенталне одлике, пореметиле устаљени квалитет воде, угрозили здравствено стање, живот и опстанак риба и довели да нарушавања фауничастог састава риболовне воде.

-Преграђивати водотоке привременим и ли сталним преградама којима се онемогућава или омета миграција акватичне фауне. Изградња или реконструкција водопривредног објекта или постројења на риболовној води меже се вршити само под условом да се обезбеди неметаној размножавање риба, миграција риба и очување рибљег фонда и других акватичних организама (мекушаца, ракова и сл.)

-Уносити алохтоне врсте риба у риболовну воду.

-Депоноване и одлагање смећа, грађевинског шута и др.

- На шумским површинама спроводити строго контролисану сечу, нарочито на изразито стрмим падинама како би се онемогућила ерозија земљишта.
- Максимално очувати и радити на повећању површина под шумом у сливном подручју језера, ради очувања биофилтративних могућности слива и побољшања квалитета воде у језеру.
- Забрањена је изградња на стрмим нестабилним странама и теренима.
- Развој подручја у погледу већег коришћења и даљег развоја у правцу становања, пољопривреде и туризма није прихватљив са аспекта заштите природе.
- Забрањена је изградња која угрожава примарну сврху акумулације-квалитено, безбедно и сигурно водоснабдевање.
- Обавезна је изградња канализационе мреже и уређења за пречишћавање, ради безбедног прикупљања отпадних вода постојећих и потенцијалних загађивача. Уколико из објективних разлога није могуће прикључење на овај систем обавезна је изградња водонепропусних септичких јама.
- Постојеће сточарске фарме морају на ефикасан начин да реше проблем отпадних вода.
- У циљу заштите квалитета животне средине мора се поштовати да:

-свака активност мора бити планирана и спроведен на начин којим проузрукује најмању могућу промену у животној средини,

-се природне вредности користе под условима и на начин којима се обезбеђује очување вредности геодиверзитета, биодиверзитета, заштићених природних добара и предела,

-начело предостројности остварити проценомутицај ан животну средину коришћењем најбољих расположивих и доступних технологија, техника и опреме,

- непостојање пуне научне поузданости не може бити разлог за непредузимање мера спречавања деградације животне средине у случају могућих или постојећих значајних утицаја на животну средину.
- Уколико се у току радова наиђе на објекте геолошко-палеонтолошког типа и минеролошко-петрографског порекла, за које се претпоставља да имају својство природног добра, сходно Закону о заштити природе извођач радова је дужан да о томе обавести Министарство заштите животне средине, као и да предузме све мере заштите од уништења, оштећења или крађе до доласка овлашћеног лица.

Режими заштите природе

Простор акумулације „Ћелије” и њеног окружења, Просторним планом подручја посебне намене слива акумулације „Ћелије” резервише се за заштиту, за који је покренут поступак заштите. Предложена категорија заштићеног подручја јесте Предео изузетних одлика "Ћелије".

До доношења акта о проглашењу, примењују се одредбе о режиму заштите III степена.

У III степену заштите могу се вршити управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације и укупног унапређења заштићеног подручја, развој села и унапређење сеоских домаћинстава, уређење објеката културно-историјског наслеђа и традиционалног градитељства, очување традиционалних делатности локалног становништва, селективно и ограничено коришћење природних ресурса и простора уз потребну инфраструктурну и другу изградњу. Режим заштите III степена: 1) забрањује изградњу рафинерија нафте и објеката хемијске индустрије, металуршких и термоенергетских објеката, складишта нафте, нафтних деривата и природног гаса, уношење инвазивних алохтоних врста и образовање депонија; 2) ограничава изградњу других индустријских и енергетских објеката, асфалтних база, складишта индустријске робе и грађевинског материјала, експлоатацију и примарну прераду минералних сировина, формирање објеката за управљање отпадом, примену хемијских средстава, односно плански усмерава: изградњу насеља и ширење грађевинских подручја, викендица, објеката туристичког смештаја, јавних скијалишта, инфраструктурних објеката, као и активности лова и риболова, формирање шумских и пољопривредних монокултура, и друге радове и активности који могу имати значајан неповољан утицај на природне и друге вредности заштићеног подручја.

Обухват и границе зоне са режимом заштите III степена су овим планом дате у складу са простором дефинисаним Просторним планом подручја посебне намене слива акумулације "Ћелије", који се резервише за установљење заштићених подручја природних добара.

Обухват и границе зона са одговарајућим режимом заштите биће прецизиране актом о проглашењу ових заштићених подручја. Акти о проглашењу заштићених подручја ће се, према члану 42. Закона о заштити природе, донети у сарадњи са Заводом за заштиту природе Републике Србије, будућим управљачем заштићених природних добара и локалним самоуправама (које ће учествовати у припреми предлога коначне границе заштићених подручја на њиховој територији), уз планску препоруку-правило да граница, где је могуће, прати парцеле у државном власништву, не дели парцеле, односно да се на терену што јасније може уочити пратећи маркантне физичко-географске објекте или инфраструктурне садржаје (водоток, пут и сл).

Као предуслов за проглашавање заштићеног подручја, Завод за заштиту природе Србије урадио је стручну основу за заштиту, тј. Студију заштите-заштићено станиште "Ћелије".

3.8.4. Услови и мере заштите животне средине

Надлежно одељење Градске управе је на основу Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, за предметни план донело Одлуку о приступању изradi стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације „Насеље Ћелије“ на животну средину, бр. 350-204/2023.г. од 15.03.2023.г. („Службени лист града Крушевца“, бр. 4/2023).

Мере заштите животне средине за насеље Ћелије дефинисане су на основу анализе постојећег стања природних и створених вредности, капацитета животне средине, планираних садржаја и идентификације могућих извора загађења и утицаја на подручју плана и ширем окружењу.

Заштита животне средине подразумева поштовање свих општих мера заштите животне средине и природе и прописа утврђених законском регулативом. Мере заштите имају за циљ да утицаје на животну средину у оквиру планског подручја сведу у оквиру граница прихватљивости, а са циљем спречавања угрожавања животне средине и здравља људи. Оне служе и за одржавање позитивних утицаја. Мере заштите омогућавају развој и спречавају конфликте на датом простору, што је у функцији реализације циљева одрживог развоја.

Концепција заштите животне средине се заснива на спровођењу концепта одрживог развоја на планском подручју и остварује се спровођењем следећих мера заштите природних ресурса и животне средине:

- у домену заштите вода и коришћења вода предвиђа се заштита квалитета вода до нивоа прописаних класа квалитета површинских вода и потпуна заштита квалитета подземних вода;

- заштита земљишта остварује се: уклањањем свих дивљих депонија и забраном неконтролисаног депоновања свих врста отпада; спровођењем програма строге контроле и заштите приобаља; контролом употребе агрохемијских средстава у циљу смањивања загађења земљишта и очувања земљишта које се одликује високим пољопривредним вредностима; забраном употребе хемијског ђубрива, течног и чврстог стајњака, пестицида, хербицида и инсектицида у зони II санитарне заштите; изградњом непропусних септичких јама;

- заштита ваздуха подразумева ограничење или смањење емисија загађујућих материја и то првенствено: стриктно ограничавање емисија загађујућих материја из саобраћаја и домаћинства, даљи развој система гасификације и топлификације и подстицање енергетске ефикасности у смислу што рационалнијег коришћења енергије; одређеним мерама стимулисати грађане са индивидуалним ложиштима на прелазак на алтернативне изворе загревања; коришћење алтернативних енергетских извора сунчеве и геотермалне енергије, енергије биомасе и отпада; засновати катастар загађивача ваздуха са подацима о свим стационарним изворима загађења ваздуха; обезбедити аутоматско праћење показатеља квалитета ваздуха ради адекватне реакције у случају акцидентних загађења;

- антропогеним или природним утицајем долази до промена услова опстанка и развоја у природи и до измене целокупног биодиверзитета. Ради очувања биљног богатства потребно је спровести одређену еколошку санацију и потпуну заштиту. Веома је важно регулисати забрану активности које могу угрозити даљи раст и развој флоре и фауне. У зони I санитарне заштите забрањује се напајање стоке и узгајање рибе ради комерцијалног изловљавања.

Мере заштите планског подручја имају за циљ да утицаје на животну средину сведу у оквиру прихватљивости и превентивно минимизирају утицаје који нарушавају стање животне средине и здравље људи. Предузимањем одговарајућих мера спречавају се конфликтне ситуације на предметном простору у функцији одрживог развоја и истиче се потреба прилагођавања становништва истакнутим климатским променама.

Заштита ваздуха

Заштита и унапређење квалитета ваздуха, на подручју плана обухвата мере превенције и контроле емисије загађујућих материја из свих извора загађења (покретних и стационарних), како би се спречио и умањио њихов утицај на квалитет ваздуха и минимизирали потенцијално негативни ефекти на животну средину и здравље људи. Загађење ваздуха на подручју Плана детаљне регулације насеља Ћелије може се очекивати као последица емисије из котларница и индивидуалних ложишта током зимског периода и одвијања саобраћаја.

У циљу очувања квалитета ваздуха и смањења утицаја загађености ваздуха на здравље људи, предвидети одговарајуће мере заштите, којима се обезбеђује да емисија загађујућих материја у ваздуху задовољава прописане граничне вредности:

Мере заштите ваздуха:

- повећати енергетску ефикасност и степен коришћења еколошки прихватљивих извора енергије;
- подићи степен комуналне хигијене;
- извршити фазну реконструкцију и рехабилитацију насељских саобраћајница и изградњу планираних у складу са меродавним саобраћајним оптерећењем и тиме обезбедити бољу саобраћајну ефикасност;
- извршити реализацију планираних еколошких пунктова, према просторним и локацијским условима;
- избор врста садног материјала прилагодити основној функцији – заштити од штетних утицаја и поправљању предеоних и пејзажних вредности (аутохтоне сорте дрвећа и жбуња, неправилних форми, у пејзажном распореду, како би се креирао амбијент што ближи природном);
- успоставити мониторинг квалитета ваздуха према програму, са мерним местом за праћење квалитета ваздуха;
- за све постојеће и планиране садржаје и радове који представљају изворе загађивања ваздуха, обавезан је поступак примене најбоље доступне технике и технологије у циљу спречавања и смањења емисије штетних и опасних материја у животну средину;
- уређење слободних површина у складу са наменом објеката и поштовање процента изграђености, процентуалну заступљеност зелених површина, утврђена растојања и пажљив избор садног материјала.

Заштита вода

Заштита квалитета површинских и подземних вода заснива се на предузимању одговарајућих мера и активности којима се штити квалитет вода и унапређује опште стање, мерама забране, превенције, предузимањем обавезујућих техничких мера заштите, контроле и мониторинга, у циљу заштите вода и живог света, смањења загађења и спречавања погоршања стања вода уз обезбеђење несметаног коришћења вода за различите намене.

У циљу спречавања и ограничења негативних утицаја Плана на површинске и подземне воде, неопходно је спроводити прописане мере заштите, у свим фазама: приликом планирања насељеног места и пратећих садржаја.

Приликом планирања и извођења радова водити рачуна о постојећем режиму подземних и површинских вода и предвидети неопходне земљане и хидротехничке радове, у циљу заштите од подземних и атмосферских вода.

Мере заштите вода:

- изградња јавне канализационе мреже са одводом до постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ). Отпадне воде је потребно адекватно третирати (до I категорије) која је предвиђена за језеро Ћелије;
- реконструкција водоводне мреже у складу са савременим еколошким принципима;
- успостављање економског вредновања одговорности за загађење, применом принципа „загађивач плаћа“ и „корисник плаћа“;
- побољшање стања квалитета воде у акумулацији контролисаним коришћењем ђубрива и средстава за заштиту биљака;
- забрањено је испуштање отпадних вода у реципијент, без претходног третмана који их доводи до квалитета прописаног законом;
- извршити идентификацију свих отпадних вода и у складу са тим изградити сепаратни систем сакупљања и одвођења отпадних вода (одвојити санитарно – фекалне и атмосферске отпадне воде);
- обавезна је контрола квалитета и количина отпадних вода након пречишћавања у постројењу за пречишћавање отпадних вода, а пре упуштања у реципијент;
- унапређење систематског мерења и осматрања квалитета површинских вода и подземних вода;
- развијање културе становништва о потреби чувања водних ресурса;
- рационализација потрошње воде код индивидуалних потрошача;
- мерења количине и испитивање квалитета отпадних вода вршити преко овлашћене институције (правно лице), у складу са Законом о водама;
- дозвољене су искључиво водонепропусне септичке јаме, вишекоморне, као прелазно решење до изградње канализационе мреже;
- са манипулативних површина, атмосферске воде које су евентуално загађене, пре упуштања у реципијент потребно је обрадити у сепараторима уља и нафтних деривата;
- атмосферске воде са кровних и условно незагађених површина се могу без претходног третмана евакуисати у путне јаркове и околне зелене површине;

- уколико дође до непланираног изливања загађујућих материја у акумулацију хитно покренути поступак санације у сарадњи са надлежним институцијама.

Заштита земљишта

Заштита земљишта обухвата мере и активности које се предузимају са циљем одрживог коришћења грађевинског земљишта у складу са планираном наменом. Одрживо коришћење се остварује применом мера праћења квалитета земљишта и индикатора за оцену ризика или деградације земљишта, као и спровођењем одговарајућих мера за отклањање последица деградације земљишног простора, било да се они дешавају природно или да су узроковани антропогеним активностима.

Мере заштите земљишта:

- обавезно спровођење урбанистичких и превентивних мера заштите приликом коришћења земљишта за делатности које могу значајно да утичу на земљиште;
- наставити са редовним праћењем концентрација опасних и штетних материја у земљишту;
- није дозвољена интензивна употреба пестицида, хербицида и вештачких ђубрива на земљишту које се користи у пољопривредне сврхе;
- контролисана примена агротехничких мера;
- подизање квалитета и безбедности пољопривредних производа, односно помоћ пољопривредним произвођачима да се оријентишу на органску производњу односно производњу здраве хране;
- смањена угроженост земљишта ерозијом извођењем антиерозионих радова и увођењем ефективних мера за контролу ерозије;
- при извођењу земљаних радова на ископу терена за уређење еколошког пункта, на коме је планирано формирање природног амфитеатра, морају се применити решења и мере која ће обезбедити услове за очување стабилности терена;
- материјал из ископа који се не употреби на предметној локацији, одвозити на унапред дефинисану локацију, уз прибављену сагласност надлежног органа;
- обавезно је извршити санацију или рекултивацију свих деградираних површина;
- успоставити организовано управљање свим врстама отпада, које могу настајати на планском подручју у складу са прописима који регулишу управљање отпадом;
- забрањено је депоновање или одлагање отпадних материја или било каквог отпада изван специјалних судова за посебне врсте отпада;
- рационално коришћење земљишта, постојећих прилазних и некатегорисаних путева и водити рачуна да се минимално узурпира и девастира постојеће обрадиво земљиште;
- обавезно је уважавање свих мера заштите од елементарних непогода и акцидентних ситуација.

Заштита природе, биодиверзитета и пејзажа, природних и културних добара

Заштита и очување природе, биолошке, геолошке и предеоне разноврсности, као дела животне средине, остварује се усклађивањем активности, економских и стратешких развојних планова, програма и пројеката са одрживим коришћењем обновљивих и необновљивих

вих ресурса и дугорочним очувањем природних екосистема и природне равнотеже. Према решењу 03 бр. 021-3482/2 од 05.12.2023. године, Завода за заштиту природе Србије, планско подручје се не налази унутар заштићеног подручја за које је спроведен поступак заштите. Подручје се налази у еколошки значајном подручју „Ћелије“ еколошке мреже Републике Србије.

Мере заштите и очувања природе, биолошке и геолошке разноврсности:

Планирана намена површина и активне мере заштите односе се на очување и унапређење постојећих природних и полуприродних целина, функционално озелењавање простора уз поштовање прописане заступљености заштитних појасева и зелених површина и општих принципа пејзажно – архитектонског обликовања предела, а избор садног материјала прилагодити микроклиматским условима и еколошким захтевима уз примену аутохтоних врста.

Очување значајних и карактеристичних обележја предела очувањем постојећег зеленила и вредних врста дендрофлоре, формирање појаса заштитног зеленила и очување и уређење постојећих водених површина у ширем простору.

У заштитном појасу Државног пута IB реда формирати заштитно зеленило у складу са условима надлежног управљача.

Планирана намена усклађена је са плановима вишег реда (хијерархијска условљеност), установљене су зоне које су међусобно усаглашене у односу на успостављене заштитне појасеве и условљена растојања.

„У просторној организацији Града Крушевца, основни еколошки принципи су:

- Задржати, сачувати и штитити природно вредне и очуване екосистеме;
- Санирати и ревитализовати деградирани и угрожене екосистеме и санирати последице загађења;
- Усвајање најадекватнијег начина коришћења природних ресурса и простора са циљем очувања природних вредности и унапређења животне средине;
- Резервисати и чувати пределе и подручја која се из стратешких разлога не смеју загађивати и уништавати (извориште водоснабдевања „Ћелије“, заштитни појасеви...)“

Праћење промена стања животне средине обезбедиће се:

- постављањем метеоролошке и био-мониторинг станице у близини водоакумулације;
- контролом и праћењем свих осталих биотичких и абиотичких параметара значајних за процену и предвиђање стања животне средине и то:
 - ревитализованих земљишта;
 - контролом утицаја постојећих и планираних активности на подручју слива (саобраћај и др.) на квалитет животне средине;
 - контролом комуналних објеката, посебно постројења и објеката за прикупљање и пречишћавање отпадних комуналних и загађених атмосферских вода, као и одржавања комуналне хигијене; и
 - контролом и квантификавањем ерозионе продукције и проноса наноса, односно количине наноса који доспева до водоакумулације;

- у циљу очувања и унапређења биодиверзитета, планирати и реализовати зелене површине унутар планског подручја, уз њихово обавезно одржавање.

Заштита од буке

Појава буке и вибрација на простору плана везана је за Државни пут IB реда који је у непосредном контакту са насељем. Такође извори буке који могу да повећају ниво буке изнад дозвољеног односе се на намену постојећих објеката у насељу Ћелије.

Емисија буке и вибрација прати све радове и делатност у оквиру насеља, које представља подручје руралног становања.

Како би негативни утицаји буке били сведени у границе прихватљивости, морају се поштовати смернице и мере превенције, спречавања и заштите од штетних ефеката буке по живот и здравље људи, у зонама непосредног утицаја и у окружењу.

У одређеној акустичној зони услед коришћења извора буке, или обављања делатности забрањено је емитовање буке изнад прописаних граничних вредности.

Мере заштите од буке:

- мере смањења и заштите од утицаја буке на деоници државног пута (дозвољени ниво буке износи 65 dB дању, а ноћу 55 dB), подразумевају подизање заштитних зелених појасева или конструкција различитих апсорпционих својстава (који умањују буку и за 1/3 у зависности од удаљености);
- планирано измештање трасе државног пута ван зона санитарне заштите и контрола буке коју емитују моторна возила у свакодневном саобраћају;
- обавезно је спровођење мера заштите од буке у складу са Законом којим се уређује интегрисано спречавање и контрола загађивања животне средине;
- избор зеленила мора бити прилагођен зонским и локацијским условима, у складу са пејзажним и еколошко-биолошким захтевима;
- мерење буке врше акредитоване институције, у складу са Законом и прописима.

Управљање отпадом

Мере управљања отпадом дефинисане су на основу смерница за управљање отпадом, као и на основу процењене количине и карактеристика отпада који може бити генерисан на подручју Плана. Поступање са отпадом на подручју Плана заснован је на укључивању у систем управљања отпадом, а на основу Локалног плана управљања отпадом Града Крушевца и применом свих неопходних организационих и техничких мера, којима би се смањили потенцијални негативни утицаји на квалитет животне средине.

У складу са наменом и активностима на планском подручју се може очекивати настајање различитих врста и категорија отпада (комуналног, амбалажног).

Мере управљања отпадом:

- наставити планско и организовано сакупљање, транспорт и одлагање комуналног отпада преко надлежног комуналног предузећа, у складу са Локалним планом управљања отпадом;
- месне заједнице и удружења грађана (риболовачка удружења, ловачка удружења и др) су дужна да доприносе одржавању чистоће у циљу заштите животне средине на јавним и другим површинама и да пружају помоћ надлежним органима и службе-

ним лицима која су позвана да предузимају прописане мере у циљу одржавања чистоће;

- редовно пражњење контејнера и корпи и транспорт отпада са локација у складу са условима надлежног комуналног предузећа;
- комунални отпад на микролокацијама ће се прикупљати постављањем корпи за смеће на локацијама окупљања;
- опремање еколошких пунктова одговарајућим судовима за селективно прикупљање отпада;
- изношење смећа обавља надлежно комунално предузеће (ЈКП „Крушевац“) са локација где су постављени контејнери запремине 1,1m³ у складу са Програмом изношења смећа;
- стандард за сакупљање отпада (карактеристика комуналног отпада - кућно смеће) је суд - контејнер, запремине 1100l, габарита 1,37x1,45x1,45m. Апроксимативно, један контејнер се поставља на 800m² корисне површине (1000m² бруто површине за стационарну намену).

Заштита од удеса и удесних ситуација

Превентивне мере заштите од експлозија, пожара и акцидентних ситуација подразумевају строгу примену прописа који регулишу рад са експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима, као и начин њиховог складиштења, превоза и промета. Државни пут IB реда је у непосредном контакту са насељем, као и са акумулацијом Ћелије, тако да постоји велика опасност од удеса и акцидентних ситуација.

Превоз опасних и штетних материја врши се по правилу на деоницама државних путева првог и другог реда и то коридорима за теретни саобраћај, у зонама нижих густина насељености. На подручју Плана потенцијално постоји ризик и опасност од хемијског удеса, и може доћи до удеса већих размера (услед транспорта опасних материја на државном путу), тако да је од великог значаја спровођење превентивних мера и доношење планова поступања у случају удеса, акцидента или друге ванредне ситуације, као и формирањем добро организованог, оспособљеног и опремљеног система заштите и спасавања. Планске пропозиције развоја саобраћаја из ППППН слива акумулације „Ћелије“ подразумевају стварање услова за његово безбедно одвијање и потпуну функционалност, реализацијом потенцијалне обилазнице око акумулације „Ћелије“, по северном ободу слива, одвајањем од Државног пута IB реда код насеља Мало Гркљане, на улазу у подручје Просторног плана. Тиме је планирано измештање тешких теретних возила која врше транспорт опасних материја, даље од акваторије језера, што ће у великој мери допринети заштити животне средине.

Обавезне су мере превенције, спречавања, отклањања узрока, контроле и заштите од удеса и удесних ситуација, ради заштите живота и здравља људи, као и заштите животне средине.

Мере заштите од удеса и удесних ситуација:

- кроз зону I акумулације (са мостом преко акумулације): због претње од хаварије возила и доспећа штетних материја са коловоза у језеро, на деоници пута преко моста

успоставља се строг режим заштите, уређења и коришћења, који поред организационих и физичких мера против исклизнућа возила подразумева да се отпадне воде са коловозне траке захвате и одведу каналетом са унутрашње стране банкина и сабирним колекторима до планираног компактног постројења за пречишћавање отпадних вода у близини моста;

- кроз зону II акумулације: због претње од хаварије возила и доспећа штетних материја са коловоза у језеро (загађење нафтним дериватима, тешким металима), на овим деоницама путева успоставља се строг режим заштите, уређења и коришћења који дозвољава саобраћај моторних возила и теретни транспорт (цистерни са горивом, хемикалијама и расутим теретом) искључиво под пратњом и уз ограничење брзине; са одбојницима и повишеним ивичњацима пута за заштиту од могућих хаваријских исклизнућа возила, спречавање испирања коловоза изван банкина у правцу језера и одвођење отпадних вода до таложника (сепаратора);
- примена законске регулативе у циљу унапређења нивоа безбедности саобраћаја (спречити изградњу у оквиру заштитних појасева, поштовање саобраћајних прописа);
- у случају хаваријског изливања, просипања опасних и штетних материја као акцидента који се може јавити, потребно је одмах приступити санацији терена на локацији, а отпад настао санацијом паковати у непропусне посуде са поклопцем и поступати према одредбама Закона о управљању отпадом. Тако настао отпад се уступа овлашћеном оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом на даљи третман, уз обавезну евиденцију и пропратни документ о кретању отпада;
- сваку активност планирати и спроводити на начин који представља најмањи ризик по људско здравље и животну средину и применити најбоље расположиве и доступне технологије, технику и опрему;
- размотрити проблем акцидентних ситуација и дефинисати одговарајуће поступке и мере за заштиту људи и животне средине, превенцију акцидента и умањење негативних ефеката у случају истих.

Јонизујуће и нејонизујуће зрачење

Заштита од јонизујућих и нејонизујућих зрачења обухвата мере заштите здравља људи и заштите животне средине од штетног дејства зрачења, услове коришћења извора ових зрачења и представљају обавезне мере и услове коришћења и уређења простора.

Систематско испитивање и праћење нивоа нејонизујућих зрачења и вођење евиденције о изворима нејонизујућих зрачења и контрола степена излагања нејонизујућем зрачењу у животној средини, као и обавезно информисање становништва о здравственим ефектима излагања нејонизујућим зрачењима.

При реализацији објеката/уређаја извора нејонизујућег зрачења, потребно је покретање поступка процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине о потреби израде Студије о процени утицаја на животну средину у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“ бр.114/08).

3.8.5. Услови и мере заштите од пожара

На основу Мишљења Министарства унутрашњих послова, Сектора за ванредне ситуације, одељења за ванредне ситуације у Крушевцу, бр.217-30/24, од 10.01.2024. године, Плански документ је неопходно израдити у складу са Законом о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр 111/09, 20/15, 87/18), Законом о запаљивим и горивим течностима и запаљивим гасовима („Сл. Гласник РС“ број 54/15) као и важећим техничким прописима и српским стандардима којима је са аспекта заштите од пожара и експлозија уређена област планирања и изградње објеката, опреме, инсталације и уређаја који су у обухвату Плана.

У случају да је План основ за издавање локацијских услова за изградњу, доградњу и реконструкцију објеката који су у обухвату, План не садржи ограничења и услове за изградњу објеката са аспекта заштите од пожара и експлозија, па је потребно, пре издавања локацијских услова прибавити посебне услове заштите од пожара у складу са чланом 54. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009 - исправка, 64/2010 одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др. закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023) и чл. 20 Уредбе о локацијским условима („Сл. гласник РС“ 87/23).

Планом су обезбеђене следеће мере заштите од пожара:

- просторним распоредом планираних објеката формиране су неопходне удаљености између објеката које служе као противпожарне преграде,
- саобраћајна мрежа омогућава приступ ватрогасним возилима до планираних објеката,
- водоводна мрежа, у склопу плана водовода и канализације, обезбеђује довољне количине воде за гашење пожара,
- електрична мрежа и инсталације су у складу са прописима из ове области,
- објекат мора бити снабдевен одговарајућим средствима за гашење пожара,
- уз инвестиционо - техничку документацију, за одређене врсте објеката у складу са члановима 33. и 34. Закона о заштити од пожара ("Сл.гласник РС", бр. 111/09, 20/15 и 87/18) урадити главни пројекат заштите од пожара.

Урбанистичко - архитектонске мере

Објекте урбанистички и архитектонски обликовати у свему према постојећим техничким прописима за заштиту од пожара, Закону о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 111/09, 20/15 и 87/18), локалном Плану заштите од пожара, као и посебним градским одлукама.

Мала спратност објекта омогућава брзу и ефикасну евакуацију људи и материјалних добара из објекта док слободне површине представљају противпожарну преграду и простор на коме је могуће извршити евакуацију људи и материјалних добара.

Мере при пројектовању и изградњи објеката

Организације које се баве пројектовањем, у обавези су да при пројектовању објеката разраде и мере заштите од пожара и то:

- у комерцијалним и стамбеним објектима у свему се морају применити прописане мере за заштиту од пожара;
- по завршетку радова, обавезно је прибавити сагласност надлежног органа да су пројектоване мере заштите од пожара изведене;

- у објектима у којима се предвиђа коришћење, смештај и употреба уља за ложење или гасних котларница морају се обавезно применити технички прописи за ову врсту горива;
- електрична мрежа и инсталација морају бити у складу са прописима из ове области;
- нови објектат треба бити изграђени од тврдих, инертних и ватроотпорних материјала
- као и остале мере предвиђене правилницима из ове области.

Да би се одпоштовале мере заштите од пожара објекти се морају реализовати сагласно Закону о заштити од пожара ("Сл.гласник РС", бр. 111/09, 20/15 и 87/18), Закону о запаљивим течностима и запаљивим гасовима ("Сл. гласник РС" бр. 54/15), Правилнику о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона ("Сл.лист СФРЈ", бр.53/88, 54/88 и 28/95), Правилнику о техничким нормативима за хидрантску мрежу за гашење пожара ("Сл.гласник РС", бр.3/18), Правилнику о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објекта повећаног ризика од пожара ("Сл.лист СРЈ", бр.8/95), Правилнику о техничким нормативима за заштиту складишта од пожара и експлозија ("Сл. лист СФРЈ" бр. 24/87), Правилнику о техничким нормативима за заштиту гаража за путничке аутомобиле од пожара и експлозија ("Сл. лист СЦГ" бр. 31/05), Правилнику о техничким нормативима за електроенергетска постројења називног напона изнад 1000 В ("Сл. лист СФРЈ" бр. 4/74), Правилнику о техничким нормативима за детекцију експлозивних гасова и пара ("Сл. лист СФРЈ" бр. 24/93), Правилнику о смештању и држању уља за ложење ("Сл. лист СФРЈ" бр. 45/67), Правилника о техничким нормативима за заштиту од пожара станбених и пословних објеката и објеката јавне намене ("Службени гласник РС", бр.22/19), и осталим важећим прописима из ове области.

3.8.6. Услови и мере заштите од елементарних непогода

Заштита становништва, материјалних и културних добара од природних непогода, планира се у складу са извршеном проценом угрожености и заснива се на јачању система управљања при ванредним ситуацијама и изради информационог система о природним непогодама. На основу Закона о ванредним ситуацијама, јединица локалне самоуправе израђује План заштите и спасавања у ванредним ситуацијама.

3.8.7. Сеизмика

На основу карата сеизмичких хазарда Републичког сеизмолошког завода, подручје обухваћено Планом у целини припада зони 8° МЦС, што представља условну повољност са аспекта сеизмичности и није област са сопственим турским жариштем.

Ради заштите од земљотреса, планирани објекти морају бити реализовани у складу са прописима и техничким нормативима за изградњу објеката у сеизмичким подручјима.

3.8.8. Услови прилагођавања потребама одбране земље и мере заштите од ратних дејстава

Према условима бр. 16077-2 од 04.10.2023.год., достављеним од стране Министарства одбране, а на основу захтева за израду Плана детаљне регулације „Насеље Ћелије“, нема посебних услова и захтева за прилагођавање потребама одбране земље.

3.9. Услови којима се површине и објекти јавне намене чине приступачним особама са инвалидитетом

Код пројектовања и изградње саобраћајних, пешачких и других површина намењених кретању, код прилаза објектима за јавно коришћење као и код објеката високоградње потребно је обезбедити услове за несметано кретање деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица, у складу са Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката којим се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама („Службени гласник РС“, бр.22/15), Законом о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом („Службени гласник РС“, бр.33/06 и 13/16) а применом услова за планирање и пројектовање дефинисаних Правилником о техничким стандардима приступачности („Службени гласник РС“, бр.46/13).

Обавезни елементи приступачности су:

- елементи приступачности за савладавање висинских разлика;
- елементи приступачности кретања и боравка у простору – стамбене и стамбено – пословне зграде и објекти за јавно коришћење;
- елементи приступачности јавног саобраћаја.

У складу са стандардима приступачности осигурати услове за несметано кретање на следећи начин:

- на свим пешачким прелазима висинску разлику између тротоара и коловоза неутралисати обарањем ивичњака;
- на радијусима укрштања саобраћајница као и интерних унутар блоковских саобраћајница са ободним саобраћајницама (на местима пешачких прелаза) планирати прелазне рампе за повезивање тротоара и коловоза.
- обезбедити рампе са дозвољеним падом ради несметаног приступа колица објекту,
- минималне ширине рампи за приступ објектима морају бити 90цм, а нагиб од 1:20 (5%) до 1:12 (8%),
- тротоари и пешачки прелази потребно је да имају нагиб до 5% (1:20), највиши попречни нагиб уличних тротоара и пешачких стаза управно на правац кретања износи 2%,
- избегавати различите нивое пешачких простора, а када је промена неизбежна, савладавати је и рампом поред степеништа.

3.10. Мере енергетске ефикасности објеката

При пројектовању и изградњи објеката, у циљу повећања енергетске ефикасности обавезна је примена одговарајућих прописа за уштеду енергије и топлотну заштиту, енергетски ефикасних технологија, енергетски ефикасних материјала, система и уређаја, што треба да доведе до смањења укупне потрошње примарне енергије, а у складу са прописима из ове области (Правилником о енергетској ефикасности зграда, „Сл. гласник РС“, бр.61/11 и Правилником о условима, садржини и начину издавања сертификата о енергетским својствима зграда, „Сл. гласник РС“, бр.69/12 и др.).

Позиционирање и оријентацију објеката прилагодити принципима пројектовања енергетски ефикасних зграда, у складу са микроклиматским условима.

Најпогоднији облик локације је правоугаоник, са широм страном у правцу исток-запад и ужом страном у правцу север - југ.

Опште мере за унапређење енергетске ефикасности:

- рационална употреба квалитетних енергената и повећање енергетске ефикасности у производњи, дистрибуцији и коришћењу енергије код крајњих корисника енергетских услуга;
- рационално коришћење необновљивих природних и замена необновљивих извора енергије обновљивим где год је то могуће;

Европска директива ЕУ 2002/91/ЕС о енергетској ефикасности зграда има за циљ повећање енергетских перформанси јавних, пословних и приватних објеката доприносећи ширим циљевима смањења емисије гасова са ефектом стаклене баште. Ова директива је дизајнирана да задовољи Кјото протокол и одговори на питања из Зелене књиге ЕУ о сигурном снабдевању енергијом. Овом директивом се постављају минимални захтеви енергетске ефикасности за све нове и постојеће зграде које пролазе кроз велике преправке.

Посебне мере за унапређење енергетске ефикасности:

- изградња треба бити усмерена ка повећању енергетске ефикасности - боља изолација, замена прозора, ефикасније грејање и хлађење;
- подизање нивоа свести крајњих корисника о енергетској ефикасности, потреби за рационалним коришћењем енергије и уштеди која се може постићи спровођењем мера енергетске ефикасности;
- побољшање енергетске ефикасности јавног осветљења уградњом опреме која смањује потрошњу;
- побољшање енергетске ефикасности водовода и канализације уградњом фреквентних регулатора и пумпи са променљивим бројем обртаја;
- побољшање енергетске ефикасности даљинског грејања изградњом модерних подстаница и уградњом термостатских вентила.

4. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

4.1. Општи услови

Планско решење заснива се на утврђивању мера заштите водоизворишта и предузимању мера за санитацију постојећих објеката.

Врста и намена објеката чија је изградња дозвољена

Планом је дефинисана могућност задржавања постојећих објеката након спроведених мера за њихову санитацију.

Постојећи објекти (хоризонтални и вертикални габарит) приказани су на карти 01 Постојеће стање.

Могућа је реконструкција, адаптација, санација већ изграђених објеката у складу са правилима датим планом.

Изградње објеката могућа је само на темељима напуштених објеката у окућници постојећих домаћинстава.

Планирани су еколошки пунктови у функцији заштите изворишта и туристичко-рекреативне презентације.

Изузетно, до реализације потенцијалне обилазнице око језера на државном путу ИБ-38 Крушевац – Блаце – Белољин (према Уредби о категоризацији државних путева, деонице регионалних путева Р-102 и Р-222 прекатегорисане су у ДП ИБ реда бр. 38), задржава се постојећи државни пут ИБ-38 кроз зону I акумулације

Пејзажно уређење, урбани мобилијар и опрема компатибилни су са свим наменама и могу се без посебних услова реализовати на свим јавним површинама уз претходну израду пројекта партерног уређења.

Врста и намена објеката чија је изградња забрањена

Забрањена је изградња других објеката осим објеката прописаних Планом.

Забрањена је изградња објеката чија би делатност буком, вибрацијама, гасовима, мирисима, отпадним водама и другим штетним дејствима или визуелно могла да угрози животну средину.

Забрањује се изградња индустријских објеката, складишта индустријске и друге робе, великих објеката за узгој стоке и живине.

Забрањена је изградња било ког типа фарми за узгој животиња и живине на подручју обухвата плана.

Забрањена је изградња свих објеката за које је обавезна процена утицаја и за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, осим инфраструктурних објеката, а у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 114/08).

Постојећи објекат не испуњава услове за извођење било које врсте грађевинских радова уколико је на постојећој јавној површини, или на објектима или коридорима постојеће или планиране инфраструктуре.

Изградња у зонама заштите јавног пута

Постојећи објекти изграђени у зони заштите јавног пута не испуњавају услове за извођење било које врсте грађевинских радова уколико се не прибаве услови и сагласности имаоца јавних овлашћења.

Општи услови парцелације

Обзиром на утврђене услове коришћења постојећих објеката, као директне последице изграђености објеката у санитарним зонама заштите акумулације "Ћелије", није планирана парцелација постојећих катастарских парцела, тј. уситњавање и стварање нових грађевинских парцела.

Парцелација и препарцелација је могућа само за потребе формирања површина јавне намене.

Коришћење окућнице у пољопривредне сврхе

Није дозвољена интензивна употреба пестицида, хербицида и вештачких ђубрива на земљишту које се користи у пољопривредне сврхе.

Примена правила градње према обухвату зона санитарне заштите

На парцелама преко којих прелази граница између зоне непосредне санитарне заштите-зона I и уже зоне санитарне заштите-зона II, примењиваће се правила градње и то:

-за зону I, ако је обухваћено од 0 до 50% укупне површине парцеле.

-за зону II, ако је обухваћено од 51 до 100% укупне површине парцеле.

Положај и типологија објеката на парцели

Објекти могу бити постављени на грађевинској парцели:

- као слободностојећи (објекат не додирује ни једну границу грађевинске парцеле),

Вишеспратни објекат не сме својим положајем утицати на смањење директног осунчања другог објекта, више од половине трајања његовог директног осунчања.

Међусобна удаљеност објеката на суседним парцелама

Међусобна удаљеност нових објеката је минимум 4м, тако што се обезбеђује удаљеност новог објекта од границе суседне парцеле.

Најмање дозвољено растојање новог објекта и линије суседне грађевинске парцеле је за:

- слободностојеће објекте на делу бочног дворишта северне оријентације мин 1,5м (дозвољени су само отвори помоћних просторија и степеништа, мин. парпета 1,6м),
- слободностојеће објекте на делу бочног дворишта јужне оријентације је мин 2,5м.

Израђени објекти чије је растојање од линије суседне грађевинске парцеле мање, у случају реконструкције, на суседним странама могу имати отворе чија је висина парпета мин. 1,6м.

Израђени објекти на међи, у случају реконструкције и доградње не могу имати отворе на тим фасадама.

Висина објеката

Висина објекта је растојање од нулте коте објекта до коте слемена (за објекте са косим кровом), односно до коте венца (за објекте са равним кровом).

Нулта (апсолутна) кота је тачка пресека линије терена и вертикалне осе објекта.

Објекти могу имати подрумске или сутеренске просторије ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе, тј. дубину и начин фундаирања обавезно ускладити са карактером тла.

Релативна висина објекта је она која се одређује према другим објектима или ширини регулације. Релативна висина је:

- на релативно равном терену – растојање од нулте коте до коте слемена (за објекте са косим кровом), односно венца (за објекте са равним кровом);
- на терену у паду са нагибом према улици (навише), кад је растојање од нулте коте до коте нивелете јавног или приступног пута мање или једнако 2,0м - растојање од нулте коте до коте слемена, односно венца;
- на терену у паду са нагибом према улици (навише), кад је растојање од нулте коте до коте нивелете јавног или приступног пута веће од 2,0м - растојање од коте нивелете јавног пута до коте слемена (венца) умањено за разлику висине преко 2,0м;
- на терену у паду са нагибом од улице (наниже), кад је нулта кота објекта нижа од коте јавног или приступног пута - растојање од коте нивелете пута до коте слемена (венца);
- на стрмом терену са нагибом који прати нагиб саобраћајнице висина објекта се утврђује применом одговарајућих предходних тачака;
- висина надзидка стамбене поткровне етаже износи највише 1,6м, рачунајући од коте готовог пода поткровне етаже до тачке прелома завршне кровне косине, а одређује се на месту грађевинске линије основног габарита објекта и као таква мора се појавити на најмање 50% дужине сваке фасаде објекта.

Кота приземља објекта

Кота приземља објекта одређује се у односу на коту нивелете јавног или приступног пута, односно према нултој коти објекта и то:

- кота приземља нових објекта на равном терену не може бити нижа од коте нивелете јавног или приступног пута;
- кота приземља може бити највише 1,2м виша од нулте коте;
- за објекте на терену у паду са нагибом од улице (наниже), када је нулта кота нижа од коте нивелете јавног пута, кота приземља може бити највише 1,2м нижа од коте нивелете јавног пута;
- за објекте на терену у паду са нагибом који прати нагиб саобраћајнице кота приземља објекта одређује се применом одговарајућих тачака овог поглавља;
- за објекте који у приземљу имају нестамбену намену кота приземља може бити максимално 0,2м виша од коте тротоара (денивелација до 1,2м савладава се унутар објекта).

Изградња других објекта на истој грађевинској парцели

На истој грађевинској парцели дозвољава се изградња више објекта у функцији примарног домаћинства, као и изградња помоћних и других објекта у функцији основне намене.

При утврђивању индекса заузетости грађевинске парцеле, урачунава се површина свих објекта на парцели.

Грађевински елементи објекта

Грађевински елементи (еркери, дократи, балкони, улазне надстрешнице са и без стубова) не могу прелазити грађевинску линију више од 1,20м.

Хоризонтална пројекција испада не може прелазити регулациону линију.

Испади на објекту не смеју се градити на растојању мањем од 1,50 м од бочне границе парцеле претежно северне оријентације, односно, 2,50 м од бочне границе парцеле претежно јужне оријентације.

Спољашње степениште

Отворене спољне степенице могу се постављати на предњи део објекта, ако је грађевинска линија најмање 3,0м увучена у односу на регулациону линију и ако савладавају висину до 0,9м.

Уколико степенице савладавају висину већу од 0,9м, онда улазе у габарит објекта.

Отворене спољне степенице које се постављају на бочни или задњи део објекта не могу ометати пролаз и друге функције дворишта.

Отворене спољне степенице којим се савлађује висинска разлика за улазак у парцеле са јавног пута не могу се поставити у појасу регулације.

Начин обезбеђивања приступа парцели

Уколико парцела нема директан приступ на пут или другу јавну површину намењену за саобраћај, могуће је формирање приватног пролаза који се формира као посебна парцела у оквиру површина за остале намене, преко кога се остварује приступ једној или више парцела.

- Ширина приватног пролаза за парцеле намењене изградњи породичних стамбених објеката не може бити мања од 2,5м.
- Ширина приватног пролаза за парцеле намењеним изградњи објеката осталих намена, не може бити мања од 5,0м.
- Корисна ширина пролаза на грађевинској парцели, поред једне стране објекта мора бити без физичких препрека (степенице, жардињере, бунари и сл.).
- Прилази комерцијалним, пословним и др. садржајима на парцели морају бити организовани тако да не ометају функцију становања.

Паркирање

Паркирање се обезбеђује на следећи начин:

- За паркирање возила за сопствене потребе власници стамбених објеката обезбеђују простор на сопственој грађевинској парцели, изван површине јавног пута и то једно паркинг или гаражно место на један стан и једно паркинг или једно гаражно место на 70м² корисне површине пословног простора.
- за паркирање возила за сопствене потребе власници објеката комерцијалних делатности обезбеђују простор на сопственој грађевинској парцели за смештај возила, како теретних, тако и путничких и то једно паркинг место или једно гаражно место на 70м² корисне површине пословног простора, осим за: трговину на мало – једно ПМ на 100м² корисног простора, угоститељске објекте – једно ПМ на користан простор за осам столица;

Није допуштено привремено ни трајно претварање простора намењеног за паркирање или гаражирање возила у друге намене.

Одводњавање површинских вода

Површинске воде са једне грађевинске парцеле не могу се усмеравати ка суседним грађевинским парцелама, већ према улици, односно регулисаној атмосферској канализацији.

Архитектонско обликовање објеката

Архитектура нових објеката треба бити усмерена ка подизању амбијенталних вредности простора. Примењене урбане форме и архитектонско обликовање морају бити такве да доприносе стварању хармоничне слике предела.

Архитектонско обликовање кровова

Врсту и облик крова прилагодити намени објекта и обликовним карактеристикама окружења.

Коси кровови могу бити максималног нагиба 30°.

Ограђивање грађевинских парцела

Зидане и друге врсте ограда постављају се тако да сви елементи оgrade (темељи, ограда, стубови оgrade и капије) буду на грађевинској парцели која се ограђује.

Врата и капије на уличној огради не могу се отварати ван регулационе линије.

Грађевинске парцеле за породично становање, могу се ограђивати зиданом оградом максималне висине 0,9м, или транспарентном оградом максималне висине 1,4м, рачунајући од коте тротоара.

Парцеле намењене зеленим површинама-еколошки пунктови, не могу се ограђивати.

Ограде парцела на углу не могу бити више од 0,9м рачунајући од коте тротоара, односно јавног пута, због прегледности раскрснице. Ограде морају бити транспарентне са максималном висином парапета 0,4м. Дужина ограде која је висине 0,9м одређује се условима за сваки конкретни случај.

Врста и висина ограде парцела на којима се налазе објекти који представљају непосредну опасност по живот људи, одређује се условима за сваки конкретни случај.

Одлагање отпада

У складу са Одлуком о одржавању чистоће и подизању и одржавању зелених површина на подручју Општине Крушевац (Сл. лист. Општине Крушевац бр.07/01) и Програмом изношења смећа, изношење смећа обавља се на следећи начин:

На државном путу IB реда-38, од бране у Ћелијама до села Златари постављено је 29 контејнера запремине 1.1м³. Два пута недељно, уторком и петком, врши се изношење смећа на наведеној деоници. Контејнери су постављени уз сагласност комуналне инспекције.

У засеоку села Ћелије-Набрђе, износе се контејнери једном недељно, уторком.

Инжењерско геолошки услови за изградњу објеката

У фази израде техничке документације, у зависности од врсте и класе објеката, изградити Елаборат о геотехничким условима изградње.

Забрањена је изградња на стрмим нестабилним странама и теренима.

4.2. Правила грађења

4.2.1.Правила за целину I (Урбанистичкој целини I - ЗОНА I АКУМУЛАЦИЈЕ „ЋЕЛИЈЕ”)

У овој целини успоставља се режим строгог санитарног надзора са забраном изградње нових објеката и постројења који нису у функцији водопривреде, чувања и одржавања објеката бране и акумулације.

Постојећи објекти који нису у функцији водопривреде, а налазе се у I зони акумулације могу се користити без проширења капацитета у постојећем хоризонталном и вертикалном габариту, уз предходно предузимање мера за њихову санитацију.

Могућа је реконструкција постојећих стамбених и економских објеката за сопствене потребе домаћинства.

Домаћинства која се налазе непосредно крај језера, од чијег га уреза воде дели само ограда, а која су угрожена високим водама, морају бити пресељена на нову локацију ван зона I и II санитарне заштите акумулације.

На парцелама опредељеним као зелене површине примењују се правила утврђена у тачки 3.6. за Зеленило у оквиру породичног (руралног) становања - зеленило окућница.

4.2.2.Правила за целину II (Урбанистичкој целини II - ЗОНА II АКУМУЛАЦИЈЕ „ЋЕЛИЈЕ”)

У овој целини успоставља се режим контролисаног коришћења простора и сталног санитарног надзора .

Могућа је реконструкција постојећих стамбених и економских објеката у постојећем хоризонталном и вертикалном габариту или изградња објеката истих габарита за сопствене потребе домаћинства.

Дозвољена је изградња објеката на темељима напуштених објеката у окућници постојећих домаћинства.

Уколико је постојећи објекат изграђен на јавној површини, или на коридорима постојеће и планиране инфраструктуре, такав објекат не испуњава услове за извођење било које врсте грађевинских радова.

Постојећи објекти који се налазе између регулационе и грађевинске линије задржавају се у постојећем габариту и волумену, уз могућност извођења радова на текућем одржавању.

Породично - рурално становање

Постојећи објекти намењени становању налазе се у оквиру руралног насеља.

Објекти за потребе сеоског домаћинства могу бити стамбене намене, економске намене и помоћни објекти.

Економски објекти који могу бити у близини стамбеног објекта су: летња кухиња, млекарна, санитарни пропусник, магацин хране.

Економски објекти као што су: живинарници, сточне стаје, говедарници, овчарници, козарници морају бити на 15.0м удаљени од стамбеног објекта.

Стаја или штала је објекат за држање или узгој животиња: копитара, папкара, живине, кунића и др.

Стаја јесте објекат капацитета до максимално 19 грла копитара или папкара, односно 19 грла говеда, 99 грла свиња, 149 грла оваца и коза, или 349 јединки живине и кунића.

Испусти за стоку, ђубришне јаме, пољски клозети и водонепропусне септичке јаме, морају бити на 20.0м удаљености и само на нижој коти од стамбеног објекта, чесме, бунара и других садржаја на које штетно делују.

На парцелама опредељеним као зелене површине примењују се правила утврђена у тачки 3.6. за Зеленило у оквиру породичног (руралног) становања - зеленило окућница.

Објекти старих заната

Дозвољава се адаптација постојећег објекта намењеног старим занатима (пинтер) у постојећем хоризонталном и вертикалном габариту.

Туристички објекти

Могућа је адаптација/реконструкција искључиво постојећих стамбених објеката, пратећих објеката у функцији домаћинства: вајати, млекаре, кошеви, у функцији туризма и то „гостинске смештајне јединице“ као савремени облик вајата.

Максимална нето површина објекта 40 м², максималног капацитета за две собе са по три лежаја и заједничким купатилом и по могућности са засебним улазом, у приземним етажама објеката.

Комунални објекти

Уређај за пречишћавање отпадних вода

Под комуналним објектима се подразумева изградња објеката за елиминисање течних и чврстих отпадних материја као и уређаја и постројења за пречишћавање отпадних вода.

Сви објекти за прикупљање отпадних вода морају бити водонепропусни.

Капацитет постројење за пречишћавање отпадних вода се одређује на основу неколико кључних параметара: броја становника, броја грла крупне и ситне стоке, хидрауличног и биолошког оптерећења отпадних вода. За прорачун је неопходно одредити број еквивалентног становника (ЕС). Еквивалентни становник је јединица која се користи за изражавање оптерећења загађењем који производи један просечни становник дневно. За прорачун ЕС, узима се у обзир не само људска популација, већ и допринос загађења од стране стоке (рачуна се ЕС за сваку врсту стоке).

Из овог постројења се пречишћене отпадне воде одводе до природног реципијената. Максимално дозвољене количине (МДК) отпадних материја у отпадним водама су у складу са Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање (Сл. гласник РС, бр. 67/2011, 48/2012 и 1/2016). Ови прописи дефинишу максималне дозвољене концентрације ВРК₅, НРК, SM, азота, фосфора и других параметара у пречишћеној води пре испуштање у реципијент (језеро, реку, земљиште).

Постројење за пречишћавање отпадних изводити у строго контролисаним условима прописаним од стране надлежних институција водопривреде и заштите животне средине. Обавезно је мерење количина и квалитета пречишћених отпадних вода које се упуштају у реципијент.

Еколошки пунктови

Планирани еколошки пунктови су у функцији заштите изворишта и туристичко-рекреативне презентације.

Еколошки пункт (П.в.1)

У оквиру еколошког пункта планирано је уређење одморишта за бициклисте у виду надстрешница са елементима за седење, укупне површине 30.00м². Надстрешницу обликовати у кружној форми. За изградњу користити искључиво природне материјале (дрво, слама и камен).

Илустративни приказ планираних садржаја

Простор опремити точећим местом са пијаћом водом, клупама са различитим врстама пуњача, компресором, обезбедити "Free WI-FI area".

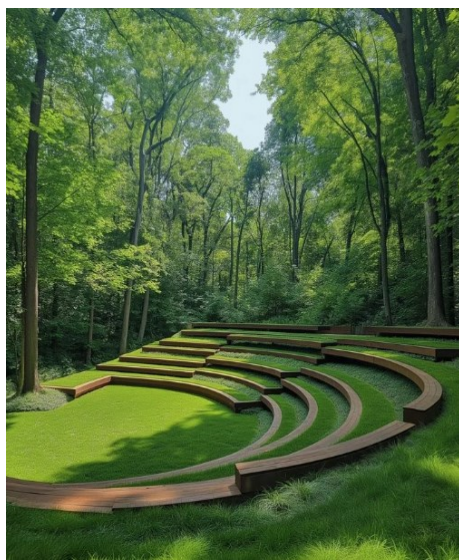
Планира се опремање простора одговарајућим посудама за селектовано прикупљање отпада. Евакуација отпада мора бити организована преко овлашћеног предузећа или оператера који поседује одговарајућу дозволу.

Није дозвољено крчење и сеча постојеће шуме осим планске сече ради обнове шуме.

Еколошки пункт (П.в.2)

Планирана се изградња амфитеатра на отвореном. Гледалиште формирати степенастим ископом у самом терену, користећи природни пад терена, а простор намењен сцени може бити поплочан каменом или подашчан. Укупна површина амфитеатра не сме заузети више од 30% величине парцеле. Капацитет гледалишта max 100 посетиоца.

Илустративни приказ планираних садржаја

5. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА

5.1. Изградња у складу са одредбама плана

Планска решења реализоваће се адаптацијом, санацијом и реконструкцијом постојећих објеката, искључиво у складу са правилима уређења и правилима грађења дефинисаним планом.

Примена Правилника о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу („Службени гласник РС“, бр. 22/2015) је једино могућа за параметре који нису планом одређени.

Неопходно је спровести институционално-организациону подршку и умрежавање свих релевантних актера којим се обезбеђује јавни интерес заштите вода и развој локалне заједнице.

5.2. Израда урбанистичких пројеката

Планом није одређена обавеза израде урбанистичких пројеката.

5.3. Израда пројеката парцелације и препарцелације

Пројекти парцелације, одн. препарцелације за све јавне површине у оквиру плана радиће се по указаној потреби а ради формирања грађевинских парцела.

За површине осталих намена, пројекти препарцелације радиће се у складу са Законом и правилима утврђеним планом. Пројектима парцелације није дозвољено формирање грађевинских парцела којим долази до уситњавања постојећих катастарских парцела.

Парцелацијом се могу формирати парцеле само у сврху утврђивања и решавања имовинских односа (нпр. развргнуће заједнице).

5.4. Локације за које је обавезно расписивање урбанистичко-архитектонског конкурса

Планом нису одређене локације за израду урбанистичко-архитектонског конкурса.

Обрађивач,
Јавно предузеће за урбанизам и пројектовање Крушевац